

Še na mnoga leta
tovarišu

**MIHI
MARINKU**

ki danes slavi svoj
60. rojstni dan!

Pomurski

VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 8. SEPT. 1960
Leto XII. — Stev. 36 Cena 10 din

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

Ob sprejemanju odlokov o agrotehničnem minimumu

KOMU NAPRTITI ODGOVORNOST?

Tik pred letošnjo jesensko setvijo žitaric razpravljajo tako občinski ljudski odbori kot na zborih volivcev — kot prva je bila napovedana razprava na zborih volivcev v beltiški občini — o minimalnih agrotehničnih ukrepih. Okvirni zakon o tem je sprejela že lani Zvezna ljudska skupščina, dočim izdajajo občinski ljudski odbori razmeram in možnostim prilagojene odloke. Dolež so sprejeli tak odlok pred nekaj tedni v beltiški občini, včeraj tudi na zasedanju Občinskega ljudskega odbora v Murski Soboti, pripravljajo pa jih vsi ostali občinski ljudski odbori v Pomurju.

Po zakonu o izkoriščanju kmetijskih zemljišč sme občinski ljudski odbor predpisati ne glede na to, čigava je lastnina posameznih parcel, za določeno kompleksno zemljišče agrotehnične ukrepe kot so količina umetnih gnojil na hektar, strojna obdelava zemlje, izbor semen — pri nas gre predvsem za sorte visokorodnih sort pšenice, na primer sam pastore ali v izjemnih primerih za U-1 in za travnike — kakor tudi za vse ostale agrotehnične ukrepe in obdelovalne pogoje, ki so najbolj primerni posameznim zemljiščem. V ta namen so bile imenovane pri občinskih ljudskih odborih posebne komisije, ki so pregledale posamezna zemljišča in tako pripravile predlog za velikost kompleksov, ki naj bi jih zajel predvideni občinski odlok. Komisije, ki so določale, kateri kompleksi naj bi spadali v okvir predvidenega odloka, so se posluževale zakonskega določila, ki pravi, da morajo izkoristiti uporabniki kmetijskega zemljišča zemljišče tako, kot najbolj ustreza naravnim lastnostim zemljišča ter danim gospodarskim in tehničnim pogojem. Po nepopolnih podatkih naj bi zajeli ti občinski odloki v petrovski občini okrog 140 hektarov obdelovalne zemlje, ki je pripravna za pridelovanje pšenice, 470 hektarov travnikov, v beltiški občini 350 hektarov njiv, prav tako določenih za pšenico, v radgonski občini v Podgradu in Lomanoših 60 do 80 hektarov njiv, poleg tega še večje njivske komplekse v ostalih predelih občine. Podobne predloge pripravljajo tudi v ostalih občinah.

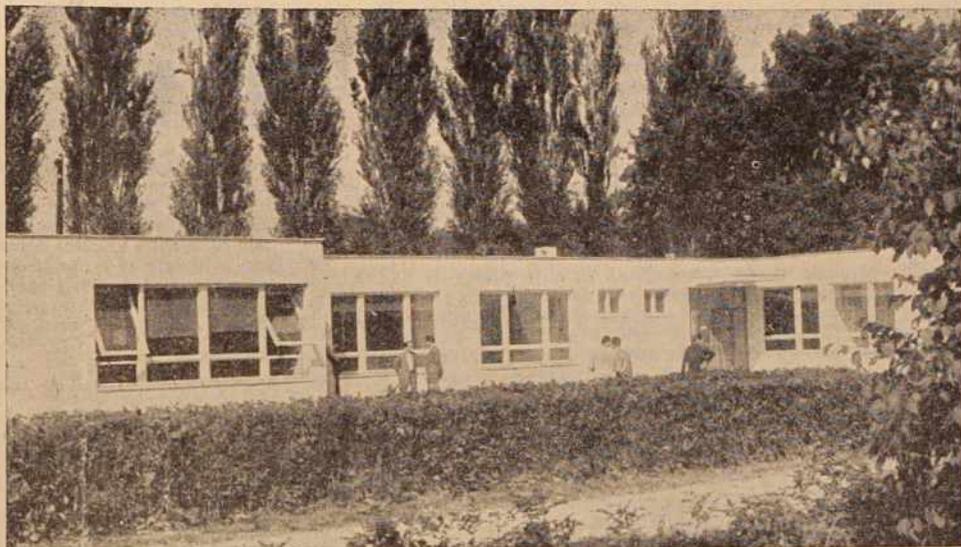
Z zakonom je predvideno, naj bi za racionalno obdelavo zemljišč v smislu izdanih odlokov skrbeli občinski ljudski odbori. Vendar se je v našem okraju nekako uveljavil predlog, naj bi za to poskrbele kmetijske zadruge, ki bi se med drugim tudi pomenile o novem ukrepu tudi za lastniki posameznih parcel v zaokroženem kompleksu. Vendar to — pomnjenju predstavnikov kmetijskih zadrug ni toliko bistveno vprašanje, pač pa je zlasti bolj aktualno, kako bodo kmetijske zadruge uspeli izvajati vse te ukrepe, ki jih bodo predpisali občinski ljudski odbori. Kaj predstavlja pri tem težava? Odlok bo predvidel recimo 800 kilogramov umetnih gnojil na hektar, priznalo in očiščeno seme, na primer sorte sam pastore pri pšenici, uporabo herbicidov, globoko oranje itd. Kot kaže, ne bo tolikšnih težav glede

strojne obdelave pri izvajanju odloka, pač pa bo mnogo težje glede semen in izvajanja ostalih ukrepov, ki jih bodo predvideli omenjeni odloki. Ze pred leti uveden odlok o uporabi sredstev za zatiranje plevela je doslej naletel na zelo slab odmev: pa tudi tam, kjer so uporabljali kemična sredstva za zatiranje osata in ostalih plevelov, so se pokazali nezadovoljivi rezultati, čeprav so se vsaj v večini kmetijskih zadrug strogo podrejali pravilom oziroma navodilom za uničevanje plevela. Inšpekcijska služba doslej ni pokazala v tej smeri nobenega uspeha, saj ni bilo slišati, da bi ugotovila vsaj en sam primer, da gospodarska organizacija ali kmetovalec ne bi uporabil predpisanih mer za uničevanje plevela, čeprav so taki primeri znani. V kmetijskih zadrugah poudarjajo, da bo za izvajanje odloka o minimalnih agrotehničnih ukrepih primanjkovalo predvsem strokovno usposobljenih ljudi, ki bi pri posameznih kmetovalcih nadzirali, kako se posamezne določbe odloka izvajajo in kot ilustracijo navajajo primer o zatiranju herbicidov.

Zakonodajalec je sicer predvidel tudi določene sankcije, v primeru, da se kmetovalec ali gospodarske organizacije, ki se pečajo s kmetijstvom, ne podrejejo določilom zakona oziroma občinskega odloka. V takih primerih sme dati zakonodajalec določeno zemljišče v prisilno obdelavo in sicer za čas od enega do petih let. Glede na to mora imeti pristojen organ za kmetijstvo pri občinskem ljudskem odboru poseben seznam neobdelanih zemljišč in zemljišč, na katerih predpisani agrotehnični in agromelioracijski ukrepi niso bili izvršeni. Glede na to sme določiti obdelovalcu zemljišča tudi ustrezen rok, da zemljišče primerno obdela.

Ob teh obširnih nalogah nastaja vprašanje, ali ne bodo naloge, ki naj bi jih prevzela kmetijske zadruge v zvezi z izvajanjem odlokov o minimalnih agrotehničnih ukrepih, preveč zahtevne glede na tehnično-strokovno zmogljivost zadrug. V primeru, da teh svojih

nalog zadruga ne bodo zmogle, odloki, ki so jih te dni občinski ljudski odbori že sprejeli, ali pa jih nameravajo sprejeti v bližnji prihodnosti, ne bodo dosegli svojega namena, zato ne bo skrb in odgovornost občinskih ljudskih odborov v tem pogledu nič manjša kot skrb kmetijskih zadrug, saj gre za širokoptezno akcijo, ki naj omogoči hitrejši napredek našega kmetijstva. — jr

V MURSKI SOBOTE ODPRTI NOVI ZDRAVSTVENI DOM

V soboto so v Murski Soboti odprli novi zdravstveni dom. Otvoritvi so prisostvovali, poleg domačih gostov, tudi predsednik republiškega sveta za zdravstvo Niko Silih, državni sekretar za zdravstvo LRS dr. Jože Benigar, direktor CHZ LRS dr. Marjan Ahčin in drugi.

Novi zdravstveni dom je odprl podpredsednik občinskega ljudskega odbora Stefan Sabjan. V kratkem govoru je opisal tudi potek gradnje. Poudaril je, da je gradnja stala doslej preko 55 milijonov, za dokončno ureditev prostorov pa bodo potrebovali še dva milijona dinarjev. Za posamezne ordinacije pa je potrebno nakupiti še precej novih instrumentov in opreme, potrebno pa bo utrditi še reševalno postajo. Novi dom je prevzela ter se zahvalila za razumevanje občinskemu in okrajnemu ljudskemu odboru, upravnica zdravstvenega doma dr. Gregor-Kastelic Anica, ki je v svojem obsežnem poročilu orisala tudi prednosti novega doma ter nakazala še nekatere potrebe.

Še o 15-letnici kmetijske strojne službe

NIKAKOR NE MOREMO BITI ZADOVOLJNI

(Iz razprave predsednika OZZ too, Stefana Antaliča na zborovanju traktoristov)

Letos smo dosegli v kooperaciji pri pšenici preko 30 q na hektar, pri koruzi pričakujemo pridelok preko 40 q, pri krompirju pa preko 200 q na hektar. Na tako visoko povečanje proizvodnih uspehov je o veliki meri pripomogla mehanizacija. Kmetje, ki so začeli uporabljati stroj, so začeli uporabljati tudi druga agro-

tehnična sredstva samo zato, da bi dosegli visoke pridelke.

Kljub doseženim uspehom ob 15-letnici kmetijske strojne službe vseeno ne moremo biti zadovoljni. Pri kmetijski strojni službi še vedno opažamo slabo izobrazbo traktoristov in kmetijskih strojniki, ki so se za raonanje s traktorji usposobili na 2-3 mesečnih tečajih in se danes zaradi tega še vedno učijo obvladovati stroj. Vse to pa seveda tudi vpliva na kakovost dela. Druga slabost pri naši kmetijski strojni službi pa je še vedno premalo številno priključkov, kar vpliva na sezonsko uporabo stroja. Zaradi tega je v določenih časovnih presledkih preveč dela, ki ga ne zmoremo, drugič pa zopet premalo, kar nam potrjuje tudi podatek 1500 ur pooptrečne letne zaposlitve traktorjev.

Poseben problem, ki ga opažamo v Pomurju, so dolgotrajna popravila zaradi manjkajočih rezervnih delov in nestrokovno raonanje s kmetijskimi stroji. V bodoče bo potrebno temu vprašanju posvetiti posebno skrb, še posebno zaradi tega, če hočemo socialistične organizacije usposobiti tako, da se nemoteno obdela tudi tista zemlja, ki jo ponujajo posamezni kmetovalci zadrugam. Celotni proizvodni proces bo potrebno zato tako mehanizirati, da bo proizvodnja mogoča ob zmanjšani delovni sili.

Z nadaljnjim razvojem mehanizacije nas čakajo še velike naloge, ki zahtevajo ne samo precejšnja materialna sredstva, ampak tudi intenzivno sodelovanje vseh, ki so zaposleni pri kmetijskih strojih in tistih, ki na kakršen koli način posegajo v delo v mehanizacijo. Predvsem pa moramo skrbeti za izobrazbo traktoristov in kmetijskih strojniki in zgraditi potrebne objekte za zaščito kmetijskih strojev pred vremenskimi neprilicami. Pri vsem tem pa seveda ne smemo pozabiti na način nagradovanja vseh zaposlenih v kmetijski proizvodnji, na organizacijo strojnih odsekov pri kmetijskih organizacijah, na načrtno zaposlovanje strojev, na arondacije zemljišč socialističnega sektorja in uveljavljanje enotnega kolobarja na površinah privatnega sektorja.

Razgovor z upravnikom KPZ „Brazda“ v Ljutomeru Francem Rajnarjem

RAZSTAVA V KRIŽEVCIH — DEMONSTRACIJA NAPREDNE ŽIVINOREJE

Na nedeljskem zborovanju zadrugnikov v Križevcih pri Ljutomeru smo srečali tudi upravnika Kmetijske poslovne zveze »Brazda« iz Ljutomera Franca Rajnarja ter mu o zvezi s pripravami na živinorejsko razstavo zastavili nekaj vprašanj:

— Kakšen namen ima živinorejska razstava v Križevcih?

»Ta razstava je organizirana v Ljutomeri občini v okviru živinorejskega tedna, organizira pa jo KPZ Ljutomer. Z njo želimo predvsem prikazati napredek pri živinoreji v zadnjih letih. Hkrati bo to nekakšna demonstracija naprednega in cenenege pitanja živine. To velja za vso živino, saj bomo

razstavljali raznovrstno živino. Razstavišče bo urejeno v paviljonih, nekatera živina pa bo razstajljena tudi na prostem.«

— Koliko razstavljalcev bo sodelovalo?

»Na razstavi bodo razstajljale živino vse kmetijske zadruge iz Ljutomerske občine,

radoslavski zadruge je imajo precej. To v glavnem pitajo v odprtih hlevih.«

Kmetijske zadruge v Ljutomeri občini torej dosegajo pri živinoreji viden napredek. Omeniti pa je treba, da imajo precej svoje živine zaradi pomanjkanja prostorov v pitanju pri zadrugnikih. Pa tudi Vi-

Predsednik Občinskega ljudskega odbora Ljutomer Tone Truden, upravnik KPZ Ljutomer Franc Rajnar in direktor Veterinarskega zavoda Zoltan Šilar med razgovorom o živinorejski razstavi.

skupno z Vinogradniškim gospodarstvom iz Ljutomera. Se pravi, da bo razstavljenih blizu 250 glav plemenske in pitane živine. Na razstavi pa bo mogoče živino tudi odkupiti.

— Koliko živine pa pitajo kmetijske zadruge v Ljutomerski občini?

»Zadruge so pri lastni reji precej močno napredovale. Sedaj pitajo živino že vse zadruge. Se pravi da imajo v pitanju že blizu 650 glav živine, predvsem telet, ki jih pitajo v tip baby beef. Napreč živine imajo v Križevcih in v Veržetu, pa tudi v Ljutomeri in

nogradniško gospodarstvo v Ljutomeru beleži stalen porast živine, a tudi kvaliteta nenehno raste z zboljšanim načinom krmjenja. Trenutno imajo že 858 glav goveje živine, 154 plemenskih svinj, letno pa spitajo še 1800 bekonov. Torej je napredek kar očiten. Prav zaradi tega pa bo razstava toliko pomembnejša, saj si jo bodo ogledali tudi zadrugniki iz ostalih občin in okrajev, prišli pa bodo tudi gostje iz Ljubljane. Kakor nam je ob koncu povedal upravnik KPZ Franc Rajnar, pričakujejo veliko udeležbo.

ZAKAJ NE ŠIRIMO RIBEZOVIH NASADOV?

Okrajni družbeni plan predvidena za letošnje leto ureditev 40 hektarov novih ribezovih nasadov. V soboški občini je predvidenih 10 hektarov, v Ljutomeri 12, v petrovsko-žalovski 10 hektarov, v radgonski in lendavski občini 5 ha nasadov.

Potrebe po pridelavi večjih količin ribeza pa ne nakazuje samo pomanjkanje tega jagodičevja na domačih tržiščih, ampak tudi vse večje povpraševanje v tujini. Izvožno podjetje »Slovenija sadje«, ki izvažava tovrstne pridelke, ima kupce za neomejene količine. Poleg tega pa bo tudi predvidena tovarna sadnih sokov v Murski Soboti potrebovala večje količine za predelavo. Dosedanji pridelovalci ribeza pa menijo, da so bile odkupne cene doslej veliko večje, kakor proizvodni stroški. Ni torej razloga, da na tako ugod-

nem področju, kot je Pomurje, ne bi mogle kmetijske zadruge uresničiti postavljenih planov, še posebno, ker gre za družbeno koristno proizvodnjo.

Kakor izgleda, bodo plane izpolnile le kmetijske organizacije v radgonski in Ljutomerski občini. Med njimi se najbolj zavzemajo Vinogradniško gospodarstvo na Kapeli ter kmetijske zadruge Videm, Radoslavci in Ljutomer; zelo počasi pa napreduje urejanje novih nasadov v soboški, petrovsko-žalovski in lendavski občini, kjer nekatera posestna in kmetijske zadruge še sploh nimajo nasadov, čeprav imajo še precej ne dovolj izkoriščenih površin.

Prav bi bilo, da tudi kmetijske organizacije v teh občinah izpolnijo postavljene naloge ter uredijo nove nasade jagodičevja še letošnjo jesen. D. R.

SEJA OBLO GORNJA RADGONA

Na seji Občinskega ljudskega odbora Gornja Radgona, ki je bila v prejšnjem tednu, so odborniki na skupni seji razpravljali o realizaciji polletnega plana v občini in ugotovili, da je večina gospodarskih organizacij v občini postavljeni plan dosegla, nekatere pa so plan celo presegle. Poleg tega so odborniki razpravljali o kritičnem stanju gospodarstva v nekaterih podjetjih, kakor na primer za podjetje Mizarstvo in Mlin v Apačah. Za podjetje Mizarstvo so na omenjeni seji sklenili, da se uvede prisilna uprava in da se razčisti stanje, kakršno je trenutno v podjetju, kjer delavci že nekaj časa prejema samo 80 odst. rednih prejemkov.

Odborniki so se na seji obeh zborov tudi pogovorili o minimalnem agrotehničnem ukrepu. Govora pa je bilo tudi o novem točkovanju kmečkih stanovanj. V živahni razpravi je sodeloval tudi zvezni ljudski poslanec Ivan Kreft. Nato so odborniki zasedali na ločenih sejah in razpravljali o raznih odlokih, prošnjah in pritožbah.

SEJA SEKRETARIATA OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS IN PREDSEDSTVA SZDL V PETROVCIH

Minuli petek so imeli v Petrovcih sejo sekretariata občinskega komiteja ZKS, na kateri so analizirali lanskega leta uspehe pri pogodbenem sodelovanju. Ugotovili so, da se italijanske sorte pšenice niso posebno dobro obnesle ter sklenili, da bodo letošnjo jesen sejali predvsem sorto U-1. Na seji pa so govorili tudi o agrotehničnih ukrepih ter o pripravah na jesensko setev v pogodbenem sodelovanju. V soboto pa so imeli v Petrovcih sejo predsedstva občinskega odbora SZDL, na kateri so uvodoma pregledali sklepe občinske konference. Ugotovili so, da je preko polovice sklepov že uresničenih, med njimi je tudi povečevanje števila članov ter ideološka dejavnost. Ideološka komisija je za zimske mesece izdelala programe predavanja in seminarjev. Na seji pa so nato govorili še o pripravah na jesensko setev.

V RADENCIH NOVI STROJI

Pred nekaj dnevi je dobilo Slatinsko podjetje v Radencih več novih strojev, namenjenih za novo proizvodno halo v Boračovi. Med novimi stroji so stroj za pranje steklenic, za nalivanje, 2 stroja za zamaševanje, stroj za etiketiranje. Kapaciteta novih strojev je 3 do 4 tisoč steklenic na uro, s čimer se bo letna proizvodnja slatine v Radencih povečala za 10 milijonov steklenic oziroma 1.000 vagonov. Nove naprave bodo spustili v pogon za Dan republike.

ODHOD IN VRNITEV MLADINSKIH BRIGAD

V sredo se je z zvezne akcije vrnila 15. PMDB, ki je bila za svoje delo proglašena za 5-krat udarno, trikrat pa je bila posebej pohvaljena. Ta brigada je delala na odseku Niš—Vranja. Z delovne akcije na trasi »severne magistrale« pri Lenartu pa se je vrnila druga PMDB »Jože Kerenčič«, ki je bila proglašena za trikrat udarno, trikrat pa je bila posebej pohvaljena. Obema brigadama so v Murski Soboti priredili svečan sprejem ter brigadirje pogostili. Na lokalno delovno akcijo pa je odšla že tretja PMDB, ki šteje 90 mladincev ter prav tako kakor prejšnja, nosi ime narodnega heroja Jožeta Kerenčiča.

VISOKA PRIZNANJA ZA LJUTOMERSKA VINA TRAMINEC ILOVCI »SAMPION 1960«

Vina Vinogradniškega gospodarstva Ljutomer so prešla na VI. mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani visoka priznanja. Med 16. razstavljenimi vzorci je prejel TRAMINEC Ilovci 1958 najvišje priznanje »Sampion 1960«; RUMENI MUSKAT Ljutomer, RUMENI MUSKAT Grosovčak, RENSKI RIZLING Slamnjak, TRAMINEC Slamnjak ter BELI BURGUNDEZ Cuber pa so prejeli zlate medalje. Vseh ostalih 10 razstavljenih vzorcev pa je prejelo srebrne medalje.

V ORMOZU PRIPRAVLJENO ZA GRADNJO

Te dni so končali pripravljala dela za gradnjo nove tovarne sladkorja, ki bo stala v bližini ormoške opekarne. Med tehničnim pregledom so bila predvidena vsa dovozna in odvozna cestišča kakor tudi trasa za industrijski tir v dolžini pet kilometrov. Tovarna naj bi imela za lokalni transport posebno lokomotivo, saj bo dnevna kapaciteta tovarne 150 vagonov sladkorne repe. Investicijska vrednost tovarne znaša okrog 5 milijard dinarjev, graditi pa naj bi jo začeli prihodnje leto.

PREDSEDNIK ZVEZNE KMETIJSKE ZBORNICE V POMURJU

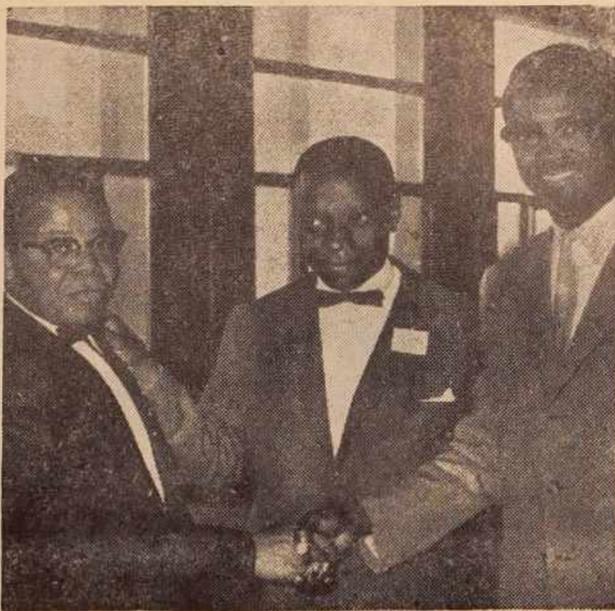
V ponedeljek sta obiskala Pomurje predsednik Zvezne kmetijske zbornice Ciro Bukovič in član Izvršnega sveta LS LRS ing. Jože Ingolič. Poleg nekaterih industrijskih proizvodnih obratov sta si gesta ogledala še posestva Rakičan, Beltinci in VG Kapela.

ZBOROVANJE ŽIVINOREJCEV V KRIZEVCIH PRI LJUTOMERU

V okviru živinorejskega tedna je bilo minulo nedeljo v Krizevcih pri Ljutomeru zborovanje združnikov živinorejcev iz ljutomerske občine. Ob tej priložnosti so organizirali v združnem domu obširna predavanja. O proizvodnji in siliranju krme je predaval ing. Franc Zadravec, upravnik Veterinarskega zavoda iz Murske Sobotne veterinar Zoltan Sitar pa je predaval o zdravstvenih problemih pri vzreji goveje živine. Predavanja je z zanimanjem poslušalo blizu 250 ljudi. Ti so si nato ogledali še pitališča v krizevski, verzejski in ljutomerski zadrugi ter gospodarske objekte Vinogradniškega gospodarstva Ljutomer; za tem pa so organizirali še kratek izlet na Jeruzalem.

POSVETOVANJA ŽENA-ZADRUŽNIC

Pred dnevi je bila v Murski Soboti seja UO Zveze žena-zadružnic pri OZZ. Seji je prisostvoval tudi predsednik OZZ Stefan Antalič, ki je ženam-zadružnicam govoril o minimalnem agrotehničnem ukrepu. Na seji so med drugim govorili tudi o prevelikem številu ponujenih parcel zemlje, ki jo ponujajo posamezni kmetovalci zadrugam, le-te pa vsega trenutno ne morejo prevzeti zaradi premajhne mehanizacije in premajhnega števila strokovnega kadra pri KZ. Članice UO Zveze žena-zadružnic so sprejele več sklepov, med katerimi je pomemben tudi ta, da bodo v kratkem pri kmetijskih združenjih organizirali posebna posvetovanja o vseh problemih, ki najbolj zanimajo žene-zadružnice. Te sestanke bodo organizirali že v tem mesecu pri vseh kmetijskih združenjih v Pomurju, pri posvetovanjih pa bodo sodelovali tudi upravniki KZ, ki bodo ženam poročali o pripravah na sestavo novega perspektivnega plana. Na teh posvetovanjih bodo reševali tudi razne pereče socialne probleme v posameznih krajih s tem, da bodo socialno ogrožene ljudi zaposlovali v obrtnih delavnicah, kjer naj bi pospeševali domačo obrt, ali pa bodo organizirali perutninarske farme.

SPOR MED NAJVISJIMI — Premier Lumumba (levo) in predsednik Kasavubu v času, ko sta sklenila politično premirje in si razdelila funkcije. Taka slika se bržkone ne bo več ponovila.

TRAGIČEN ZAPLET

Svetovno javnost je neprijetno presenetila novica, da se je med samimi vrhovi Republike Kongo pričel tihi »obračun«, ki ne obeta nič dobrega. V ponedeljek zvečer je predsednik republike Kasavubu po radiu sporočil, da je razrešil predsednika vlade Lumumba njegove dolžnosti. Očitno mu je, da je »spostavljen od Belgijcev in da je zato pričel bratovornost vojske«. Kmalu za tem je Lumumba pozval narod na enotnost, po izredni seji vlade pa sporočil, da je »Kasavubu izdajalec domovine« in da ima Kongo odslej samo zakonito izvoljeno vlado.

Značilno je, da je predsednik Kasavubu pozval čete Združenih narodov, naj prevzamejo nadzorstvo nad Kongo, in se hkrati proglasil za vrhovnega poveljnika vojske. Lumumba se prav tako obrača v svojih govorih na vojsko kot predsednik vlade in obrambni minister.

V času, ko to sporočamo, še ni podrobnih vesti o razvoju položaja. Znano je, da se predsednik Kasavubu in premier Lumumba nista nikoli strinjala o bodoči ureditvi Konga. Prvi se je zavzemal za federativno ureditev s tem, da bi imele posamezne province čim več pravice, drugi pa bolj za močno središčno kongoško vlado. To pomeni, da se je Kasavubu skupno s svojim političnim gibanjem bolj približeval gibanju federalistov, med katere se slednjič vsaj uradno prištevajo tudi separatisti Combe v Katangi in Kolondži v provinci Kasai. To pomeni, da se bosta v kratkem izkristalizirali dve nasprotujoči si sili glede na bodočo državno ureditev.

Ni dvoma, da bodo čete

OZN imele sedaj težavno nalogo. Tako predsednik Kasavubu kakor premier Lumumba sta bila zakonito izvoljena v skupščini, oziroma potrjena. Kdo naj daje v prihodnje sugestije o tem, kaj smejo smatrati kot zakonite ukrepe v Kongu in kaj ne? Kdo naj odgovori sedaj na vprašanje, kje se pričinja vmešavanje v notranje kongoške zadeve? Glede Katange in province Kasai je bilo in je še očitno, da so vmešani tuji gospodarski in politični krogi, v sedanjem, nadvse resnem sporu Kasavubu—Lumumba pa gre za spor najvišjih državnih predstavnikov.

Ko so v jutršnjih urah v sredo vprašali tajništvo OZN, ali namerava sklicati izredno sejo Varnostnega sveta zaradi najnovejših dogodkov v Kongu, je njegov predstavnik odgovoril, da je tajnik sprejel več poročil od svojega osebnega predstavnika Cordiera. O podrobnostih ni hotel govoriti. Najbrž bo počakal na razvoj dogodkov.

Kaj lahko pričakujemo? V Katangi se pripravljajo na od-

REVANŠIZEM

Zborovanje najrazličnejših begunskih in vojskih organizacij po Zahodni Nemčiji so postala zadnje tedne prava moda. Organizirali so jih po mnogih mestih z odobrivo oblastjo, četudi so udeleženci pokazali izrazito revanšistične težnje. Zborovanje v Zahodnem Berlinu, na enem najbolj razvijah mest sodobne Evrope, je pomenilo v nedeljo neke vrste finale. Pred 20.000 delegati begunskih organizacij iz vse Nemčije je v imenu socialnih demokratov govoril sam zahodnoberlin. župan Brandt, v imenu vlade pa krščanski demokrat Lehmer.

Bonn je torej skušal s tem doseči čim večji učinek.

Zupan Brandt je sicer v svojem govoru dejal, da pomenijo izrazi, kakršni so revanšizem, militarizem in vojna propaganda »stvar preteklosti«. Kakor da bi ne videl velikega števila transparentov v rokah množice beguncev, na katerih

so zahtevali nemške meje vse tja do Gdanskega, Baltika, Sudetov in Balkana!

Čudna prepričevanja! Dostojni se nihče v Zahodni Nemčiji ni odgovoril na vprašanje, čemu dopuščajo begunskim in vojskim organizacijam, da demonstrirajo in izražajo nemo-goče zahteve, če vse to ni naperjeno proti nikomer v tujini? Čemu javno odobravanje revanšističnih gesel in govorov, če uradni Bonn misli drugače?

Toda prav v tem je odgovor na vprašanje. V Bonnu podporirajo tako politiko in jo skušajo sedaj prikriti kot neke vrste manifestacije nemškega nacionalizma.

Toda uradno na Zahodu na tak razvoj dogodkov v Zahodni Nemčiji ne reagirajo. Washington vidi v Zahodni Nemčiji odraz svoje politike in svojega zaveznika v načrtih proti SZ, v Franciji kuhajo svoje načrte in so prezaposleni z njimi, v Londonu pa se love med enim in drugim. Edino trezno opazovalci znova čutijo revanšistično nevarnost, ki je povzročila doslej že dvakrat svetovni požar. Ali uradni krogi kdaj pomislijo na to resnico?

ZAVEZNIŠKI POMENKI

PARIZ — V Parizu so se ta teden pričeli francosko-italijanski razgovori na najvišji ravni. Njihov namen je razjasniti nasprotja med zahodnimi zavezniki glede trenj med skupnim zahodnim tržiščem in svobodnim evropskim trgovinskim prostorom. De Gaulle je italijanskemu gostu Fanfaniju pojasnil tudi svoje predloge o ožjem političnem sodelovanju zahodnoevropskih držav, s katerimi je nedolgo tega seznanil tudi zahodnonemški kancler Adenauerja in nizozemskega predsednika ob njunem nedavnem obisku v Parizu.

OD TEDNA DO TEDNA

NIC NOVEGA

PARIZ — Francoski predsednik de Gaulle je na tiskovni konferenci v ponedeljek znova izjavil, da ima A.Z.izre pravico do samoodločbe. Pripravljen je na pogajanja o miru, toda samo o prenehanju boja (ter sosedni orožja in borovne). O možnosti za samoodločbo naj bi se pomnil pozneje in sicer ne samo s predstavniki alžirskih osvobodilne fronte, temveč s tistimi, ki bi jih Alžirski izvolili — pod določenimi pogoji v miru — kot svoje predstavnike.

PREDLOG HRUSCEVA

HELSINKI — Sovjetski ministrski predsednik Hruščov je na svečanosti ob 60-letnici rojstva finskega predsednika Kekkonena opozoril na pomen svojega predloga, naj bi na letošnjem zasedanju Generalne skupščine posamezne nacionalne delegacije vodili šefi vlad. Kot je znano, se v Washingtonu še niso odločili, v Parizu so predlog odklonili, v Londonu pa se še posvetujejo z zahod-

niimi zavezniki. Kaže, da bi se premier Macmillan predlogu ne upiral, če bi se z njim strinjala tudi oba velika zaveznika.

BEGUNCI IZ ALBANIJE

BEOGRAD — V noči od 30. do 31. avgusta je skušala skupina osmih albanskih državljanov, med njimi žena in dva otroka, ilegalno pobegniti iz Albanije. Pri tem so našli v bližini vasi Ceremi na zasedo albanskih obojnih stražarjev. Prišlo je do medsebojnega streljanja. Pet ljudi iz te skupine, dva moška, ženska in dvoje otrok, je pozneje prišlo na jugoslovansko ozemlje in zaprosilo za politično zatočišče. Jugoslovanske oblasti zadovo raziskujejo.

V Tirani pa so v ta namen sestavili zgodbičo o tem, da so Jugoslovani iz zasede ubili dva albanska obojnika, stražarja, tretjega pa ranili. Podatki govore o tem, da albanski državljani beže iz Albanije. V prvih osmih mesecih letošnjega leta je pribežalo k nam 94 albanskih državljanov.

OŽIVLJENI MILITARIZEM

Londonski »Times« je, zavedajoč se preveč »vljudne kritike« nemškega militarizma, ki jo lahko zasledimo v Angliji, napisal: »Značilno za Nemce je, da zajtrajo vsakršno dobro politiko. Očitno ne vedo, kjer bi se morali zaustaviti...« To se do neke mere sliši kot očitke nemirne vesti. Tisti, ki oborožujejo Nemčijo, bi namreč morali vedeti, kam to pelje. Zgodovina zadnjih sto let je to dokazala...

Jugoslovanska vlada je v nedeljo s posebno spomenico opozorila na nedavno zahtevo nemških generalov, med katerimi je tudi več nekdanjih nacističnih vojskih voditeljev. V njej opozarja na sklepe Jaltške konference v dneih od 3. do 11. februarja leta 1945, ko so šefi Velike Britanije, ZDA in SZ izjavili, da nameravajo »neomajno uničiti nemški militarizem in doseči, da Nemčija nikoli več ne bo mogla skaliti svetovnega miru. Po njih sodbi je treba razpustiti vse nemške oborožene sile, za vselej razbiti nemški generalni štab, ki je večkrat izvedel obnovo militarizma, odstraniti ali uničiti vse nemške vojaške naprave, uničiti ali postaviti pod nadzorstvo vso nemško industrijo, ki bi jo lahko uporabili za vojno proizvodnjo, kot tudi zatreti vsak nacistični in militaristični vpliv v Nemčiji.

Na potsdamski konferenci od 17. do 25. julija in od 28. julija do 2. avgusta 1945 so te sklepe v bistvu potrdili in podrobneje obdelali.

Povojni razvoj je šel v svojo pot in se znašel v vrtincu »hladne vojne«. Tisti, ki bi morali izvesti določbe sporazumov med »velikimi«, so pričeli gle-

dati skozi prste in celo podpirati težnje poražencev, ki nimajo z demilitarizacijo in popolno denacifikacijo nič skupnega. Nastali sta dve nemški deželi.

Posebno zahodni del Nemčije nudi zgovoren dokaz o tej popustljivosti. Celó ve! Tu se skorajda niso dotaknili starih militaristično-nacističnih utrd. Zahod je pohitel, da

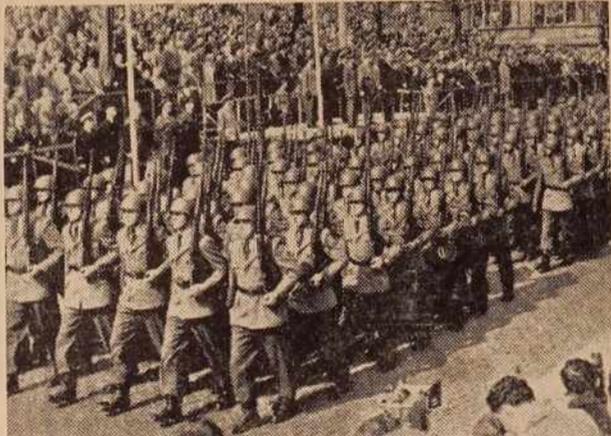
stranka, ki je pričela okrog sebe zbirati ljudi, ki se niso otreli nekdanje nemške slave, ne gospodarske in ne vojaške. In tako je Nemčija postala po zaslugi zahodnih zaveznikov močnejša od samih evropskih zaveznikov v protinacističnem boju na evropskem Zahodu.

Zahodna Nemčija je nato prišla v Atlantski pakt kot enakopraven član in hkrati do-

lajo v okviru ameriške strategije del splošnega obkoljevalnega obroča Sovjetske zveze. Toda kdo lahko verjame tem izjavam, če pa je očitno, da se sami zahodni zavezniki, nekdanji zmagovalci, ne strinjajo v svojih načrtih. Govore n. pr. o ameriški koncepciji pakta, o francoski »samovoljje« itd.

Toda v Bonnu dobro izkoriščajo ta trenja. Medtem ko so skušali spočetka prepričati svet v to, da si Nemci ne žele več vojaške suknje, da iščejo samo dober zaslužek, da o revanšizmu ali militarizmu ni govora itd., so dejanja Adenauerjeve vlade govorila drugače. Pri tem je šel molče mimo vseh opozoril tistih, ki so pravilno ocenili podobno oživetev nemškega militarizma in celo revanšizma in so nanj opozorili (in opozarjajo) ne le zahodnonemško vodstvo, temveč tudi njegove zaveznike, ki tak razvoj dopuščajo.

Jugoslovanska vlada v svoji spomenici opozarja, da ni zgolj naključje, če se v zvezi z demilitarizacijo oživljajo razne neonacistične in fašistične organizacije. Če bi Bundesweh obrorožili z atomskim orožjem, bi ta proces samo še pospešili. Sama zahteva zahodnonemških generalov pa onemogoča mirno rešitev vseh oblik zamotanega nemškega vprašanja kot so sklenitev mirovne pogodbe z Nemčijo, nemška združitev, status Berlina, evropska varnost in je v nasprotju z načeli Ustanovne listine OZN. Vladi, ki bi podrle zahodnonemške zahteve, bi potemtakem prevzele nase veliko odgovornost ne le nasproti žrtvam nemškega nacizma, temveč nasproti vsemu miroljubnemu človeštvu.

Enote nove zahodnonemške vojske na paradi

ustvari čimprej trdno obrambo v tej deželi proti nekdanjemu partnerju v protinemški koaliciiji — proti SZ. Nemčija je najprej sprejela primerne vsote, da se je dvignila iz ruševin, nato pa je zahtevala in dobila vse večjo politično podporo in orožje. Gospodarsko moč v Nemčiji so kmalu dvignili s pomočjo discipline, spretnosti in vztrajnosti, toda na starih temeljih. Stare sanje so dobile nova, »demokratična« krila. Njeno ožičenje predstavlja Adenauerjeva katoliška

bila tudi popolno neodvisnost. Njen vojaški proračun se je pričel naglo večati kakor goba po dežju. Za neodločen obrambnim ministrom Blankom je prišel na krmilo okretniji Strauss. Nemci, ki spočetka niso imeli niti pravice do pištole, prejemaio dandanes ponudbe, naj se oborože z raketskimi izstrelki.

Zahodni zavezniki pravijo, da nemška armada v sklopu NATO ne more operirati po svoji glavi, temveč v okviru skupnih načrtov. Ti predstav-

V KRATKEM POPOMURJU

BEZNOVCI — Na zboru volivcev v Beznovcih so minuli četrtek govorili o krajevnem samoprispevku pri gradnji vaškega mostu. Sklenili so, da bodo vsa dela pri gradnji opravili vaščani brezplačno.

SALOVC — V nedeljo bodo v Salovcih proslavili zaključek elektrifikacije v petrovsko-salovski občini. Tako bo elektrificiranih v občini že vseh 21 vasi. Za to priložnost so pripravili tudi primeren kulturni program, katerega bodo izvedli recitatorji in godba, slavnostni govor pa bo imel predsednik obč. ljudskega odbora Koloman Korpič. Na to proslavo so med drugimi povabili tudi ljudska poslanca Ivana Krefta in Janeza Hribarja.

TISINA — Na seji gradbenega odbora za gradnjo nove šole na Tišini so se v nedeljo podrobneje pogovorili o pripravah na gradnjo. Sklenili so, da bodo pripravili letošnjo jesen pretežno večino gradbenega materiala, spomladi pa bodo začeli izdelovati opako. Vsi razredi nove šole na Tišini bodo imeli po dva oddelka, razen osmega, potrebnih pa bo skupaj kar 19 učiteljev, saj obiskuje šolo okoli 540 otrok. Iz Tišine pa tudi poročajo, da vlada veliko zanimanje tudi za šolo za odrasle. Doslej imajo okoli 18 prijav.

BOGOJINA — V soboto so imeli v Bogojini sejo gradbenega odbora za gradnjo šole. Pogovorili so se o nadaljnji gradnji šole. Ugotovili so, da so vse okoliške vasi, razen Tešanovec, že opravile precej delovnih ur prostovoljno. V soboto pa je bila v Bogojini tudi seja krajevnega odbora, na kateri so govorili o nadaljevanju komunalne dejavnosti.

MARTJANCI — Gradnja stanovanjskega poslopja v Martjancih je pri kraju. Tako se bosta lahko zdravnik že v teh dneh vselila v nova stanovanja. Pri delih so vaščani precej pomagali s prostovoljnimi delom. Pozneje pa je predvidena še ureditev poslovne zgradbe krajevnega odbora in zdravstvene postaje.

DOBROVNIK — V nedeljo so v Dobrovniku svečano proslavili 36-letnico obstoja društva. Ob tej priložnosti so razvili tudi društveni prapor, katerega je podaril Občinski odbor SZDL Lendava. Prapor je razvil predsednik Obč. odbora SZDL Franjo Bobovec. Dobrovniške mladinke pa so nastopile s prostimi vajami. Kulturni program so izvajali v slovenščini in madžarščini. Proslave se je udeležilo precej ljudi.

MURSKA SOBOTA — V ponedeljek so na seji Sveta za industrijo in obrt pri občinskem ljudskem odboru razpravljali o sklepih delavskih svetov podjetja »Vrba« in »Ledava« o združitvi. Sklepe so potrdili ter jih dali v dokončno potrditev občinskemu ljudskemu odboru.

RAZMAH SKUPINSKEGA ZAVAROVANJA ŽIVINE

Skupinsko zavarovanje živine se zadnje čase vse bolj vztrajno širi tudi v Pomurju. Danes aktivno deluje že 25 takih zavarovalnih združenj, v katerih uživa popolno zaščito okrog 4.000 glav goveje živine. Ta zaščita se je v tolikšni meri razmahnila tudi po zaslugi kmetijskih združenj v Veržuju, Ivanjkovcih, Miklavžu, Kogu in Gornji Radgoni. Podružnica Državnega zavarovalnega zavoda v Murski Soboti je naletela na razumevanje vodstev vseh omenjenih združenj, a tudi njihovi člani so spoznali koristi te zaščite. Ni potrebno posebej poudarjati, da je tako zavarovanje samo v prid razvoju živinoreje na območju posamezne zadrage. Vsa ostala zavarovanja pa so bila sklenjena brez sodelovanja vodstev kmetijskih združenj, torej na pobudo samih živinorejcev.

Člani tega skupinskega zavarovanja živine z vključenim zdravljenjem, ki so že okusili sadove zavarovanja živine, se zelo pohvalno izražajo o tem, kako koristno in res potrebno je, da se je v zavarovanje vključilo tudi zdravljenje živali. Zavarovavec vplača določeni znesek (400 dinarjev) kot doplačilo za zdravljenje. S tem zneskom si k osnovni premiji obenem še zagotovi celotno zdravljenje zavarovane živali: delo veterinarja, potne stroške in vsa zdravila. Doplačilo je odvisno od raznih okoliščin. Čim pogostejša so obolenja, tem večje mora biti doplačilo. Zasluga Državnega zavarovalnega zavoda je, da je v zavarovanje vključil tudi obvezno zdravljenje, da je od zdravljenja izključil mazače in sploh laike, zavarovancem pa naložil odgovornost, da bodo bolne zavarovane živali zdravili izključno samo veterinarji. Poseben pravilnik na splošno urejuje postopek pri zdravljenju na račun sklada za zdravljenje skupinsko zavarovanih živali, dolžnost zavarovanih pa je, da upošteva in se strogo drži tega pravilnika. Samo tako je mogoče doseči, da se bo sklad za zdravljenje črpal pravilno.

Doslejšnje izkušnje zavarovancev in Državnega zavarovalnega zavoda kažejo, da je skupinsko zavarovanje živine oblika zavarovanja, ki po svoji cenenosti in vsestranski ugodnosti na široko odpira vrata našim živinorejcem do sodobne zaščite. Ta oblika zavarovanja ni nič drugega kot prostovoljno organizirana skupnost velike večine živinorejcev na območju posamezne kmetijske zadrage ali vasi. Živinorejci tukaj neposredno sodelujejo pri zavarovanju s sodelovanjem in samoupravljanjem. Vedo, da gre za njihove koristi in da gospodarijo z lastnim imetjem. Namen vsega pa je, da se živinorejci med seboj spoznajo in da imajo skupen in skrben nadzor nad hlevi in zdravstvenim stanjem živine. Tako že v kali lahko preprečijo vsako nepravilno izkoriščanje lastnega zavarovalnega sklada. Za povezavo med Državnim zavarovalnim zavodom in živinorejci skrbi poseben zavarovalni odbor, ki si ga izvolijo živinorejci sami iz svoje sredine. Ta odbor sodi tudi o celotni problematiki zavarovanja. V odbor tudi nujno sodi področni veterinar.

Na levem bregu Mure kmetijske zadrage niso pokazale posebnega zanimanja za skupinsko zavarovanje živine z vključenim zdravljenjem. Državni zavarovalni zavod se je zavzel za stvar z razpravami in predavanji v kmetijskih združenjih, toda uspeha ni bilo, tudi v tako močni kmetijski zadruzi ne, kot je pučonska. V gorickem predelu se zmeraj prevladuje stara tradicija vaških samopomoči, medtem, ko je zavarovanje živine brez tra-

dicij in ljudje še niso spoznali in doumeli koristi sodobnega zavarovanja. V lendavskem okolišju je še zmeraj očitna dokajšnja nedovzetost za intenzivno živinorejo, v nekaterih predelih, kjer je bilo težko orati ledino, pa se je skupinsko zavarovanje živine z vključenim zdravljenjem že uveljavilo in je v razmahu. To velja za Dokležovje, Melince in Ižakovec, dobri obeti pa so tudi v Beltincih.

Državni zavarovalni zavod ima v načrtu, da čimprej zdravstveno zavaruje vso živino. Za popolno uresničitev tega načrta so zlasti poklicane in zanjo zainteresirane posamezne kmetijske zadrage, zlasti pri nas v Pomurju. Če sedaj bi bil porast še večji, če bi bilo več zavzetosti pri posameznih kmetijskih združenjih, zlasti na levem bregu Mure. Navzlic vsemu pa že sedaj kaže, da bo v Pomurju že v nekaj letih zdravstveno zavarovana večina živine.

Koruzna na bistrških poljih lepo obeta
Na bistrških poljih v kmetijski zadrugi Crensovci letos koruzna obeta lep pridelek. Zlasti lepo kaže dvohektarska parcela zadržne lastne proizvodnje, kjer bodo po mnenju strokovnjakov pridelali preko 160 metrskih stotov koruze. Ta parcela je edina v Pomurju, ki je vključena v zvezno tekmovanje za visoke donose, katerega je razpisala Zveza kmetijskih in gozdarskih združenj v Beogradu.

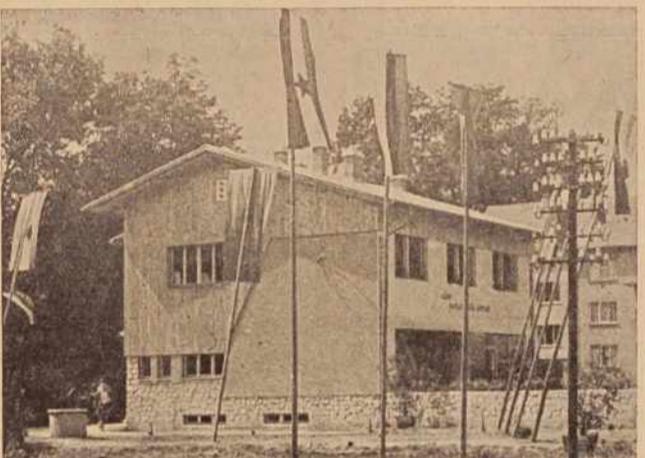
Ta parcela je zasejana s koruzo sorte »Pionir 377«. Že v prejšnjih letih je bila precej dobro gnojena s hlevskim gnojem. V začetku so potrosili na vsak hektar po 800 kilogramov mešanih umetnih gnojil, jeseni pa so jo pognojili še s 500 metriskimi stoti hlevskega gnoja, 400 kilogramov nitrofoskala na hektar pa so porabili še za dognojevanje.
(Na sliki: podpredsednik OZZ Alojz Benko in agronom Emerik Siftar si ogledujeta koruzo na parceli KZ Crensovci, ki je vključena v zvezno tekmovanje za visoke donose.)

POMURSKI FILMSKI BAROMETER

V prihodnjem tednu bo v pomurskih kinematografih na sporedu vrsta filmov, ki so nedvomno vredni ogleda. To velja tudi za ameriški barvni film po Hemingwayevem romanu »Komu zvonci« (v glavnih vlogah G. Cooper in Ingrid Bergman). Ta filmska načrta osmenjena knjiznega dela nam omogoja sicer približati dogajanje v španski državljanski vojni, vendar kaže, da so producenti, — podobno kot v filmu po romanu istega pisatelja »Zbogom orožje«, — dajali prednost erotičnim motivom, kajpak iz komercialnih razlogov. Film bodo lahko videli Lendavčani še ta teden, prve dni prihodnjega tedna pa bo na sporedu ameriški barvni film (1. del) »Velikane«, ki je razmeroma zgodaj prišel na repertoar lendavskega kina. Poleg Elisabeth Taylor in Rocka Hudsona nastopa v glavni vlogi tega filma, ki skuša v obsežnih dveh delih prikazati razmere in dogajanje v Texasu tistih dni, ko se dogaja, pokojni James Dean. Ta mladi ameriški igralec, ki je veliko obetali, je nastopil zaradi svoje zgodnje smrti samo v treh filmih: »Vrhodno od rajca smo že videli«, med temi tudi v tem, ki ga je režiral George Stevens.

V Copincih bo v nedeljo na sporedu italijanski film »Zena dneva«, ki je zanimiv tudi zaradi tega, ker obsoja težnjo po zvezdnosti, tako značilno za današnje življenje v Italiji. Polančani bodo v nedeljo lahko videli ameriški barvni film »Zlato v džungli«, v Krizevcih pri Ljutomeru pa bo v soboto in nedeljo na repertoarju ameriški barvni film »Zvezda

je rojena« (James Mason, Judy Garland), ki skuša prikazati gledalcem tudi nekatere senčne strani življenja v ameriški tovarni sanj — Hollywoodu. Krizevčani bodo lahko videli sredi prihodnjega tedna tudi italijanski film »Navadno neznan zlikovci«, tako da se ne morejo pričakovati, češ da nimajo pestrega repertoarja filmov. —bj.

V nedeljo so v Murski Soboti svečano odprli novi dom pomurskih lovcev. V soboto zvečer so imeli slavnostno sejo Lovske Zveze Slovenije, v nedeljo pa je po povorki odprl dom predsednik Lovske zveze Slovenije dr. Jože Benigar.

BRALCI NAM PIŠEJO

Odpravimo tudi te primere izkoriščanja!

TOVARIS UREDNIK!
V vašem listu ste že večkrat zapeli za socialno ogrožene otroke, posebej, če gre za primere izkoriščanja oz. za interese posameznikov, ki znajo večše izkoriščati svojega bližnjega.
Primer, ki ga bom opisal, nedvomno zasluži vsa graja in hkrati pozornost naših skrbstvenih organov, saj gre za življenjski obstoj nezakonskega otroka, za njegovo vzgojo in nego, ki mu je ne more nuditi njegova precej živčna mati Ana A. iz Andrenc v Slov. goricah. To je bil tudi razlog, da je otrok, rojen letos, dobil skrbništvo v osebi posestnice Pavle Z. s Kockega vrha. Ker se je 24-letna mati vdinjala pri omenjeni posestnici že približno eno leto pred porodom kot poljska delavka, zgolj za hrano, je skrbniški organ zaupal varstvo otroka Pavli Z. Velja omeniti, da je omenjena posestnica nagovorila nezakonsko mater, naj na socialnem skrbstvu izjavi, da je nezmožna za vsako delo, torej delno slaboumna, očitno z namenom, da bi se izognila vseh obveznosti do Ane A. in jo po mili volji izkori-

ščala naprej. Ker pa je nezakonska mati bila pred tem v rednem delovnem razmerju na državnih posevstvih v Banatu in pri Vidmu ob Ščavnici, svedča ni govora o slaboumnici prizadote.
Ko se je posestnici P. Z. pretekli mesec zazdelo, da njenega krstičnjublja ne odtehta skrb in izdatki za otroka, je enostavno postavila oba — otroka in mater — sredi julija mameca letos na cesto. Ana A. se je zaletela z otrokom k svoji materi, ki je prav tako brez sredstev za preživljanje. Razumljivo, da je sedaj nesrečna mati odvisna od pomoči sosodov, kajti njena živčnost se stalno stopnjuje. Ani A. tudi ni znano, kdo prejema preživalnino oziroma vzdrževalnino v znesku 1500 dinarjev, ki

je bila določena nezakonskemu očetu na osnovi priznanja očetovstva.
Zatorej ni čudno, da se vsa okolica zgraža nad ravnanjem posestnice P. Z. Ljudje pa se tudi z ogorčenostjo sprašujejo, kako je mogla pristojna občina Lenart prezreti dejstvo, da je omenjena skrbnica skrajno brutalna, da pretepa celo otroke svojih sosodov in je zaradi podobnih dejanj v spору s številnimi okoljanci.
Sicer pa gre v tem primeru za trenutno najbolj važno stvar: rešiti pred propadajo nesamosojstno mater in njenega otroka. Mali, komaj 7 mesecni Daniel čaka s svojo obupano materjo pomoč družbe in novega skrbnika, ki bo prevzel otroka v varstvo iz humanih nagibov, ne pa zaradi špekulativnega izkoriščanja brezmožne žene.
F. S. unokioinec
Mazibor

PRIZADEVANJE ALI — NATOLCEVANJE?

Z zanimanjem sem v Vašem listu prebral članek izpod peresa J. B. Bogojina pod naslovom: »Kje naj dobimo primerna zdravila delu«, vendar se mi je zdelo, da pri vsaj nekaj manjka nekaj bistvenega. Članek je premo jasen in maice preveč — subjektivem. Zato bi rad še sam nekaj dodal.
Znano je, da je kulturnoprosvetna tradicija Bogojina bogata in pestra in da si mladina stalno prizadeva, da delo svojih prednikov popolnoma izloči iz svojih misli, nadaljuje. To je lepo. Zato, da, nekateri separatiisti skupno delo mladine ovirajo in nočijo razumeti, da je čas brezglavega individualizma minil. Tako je pesec prajšnjega članka preprečil, da »Rokovnjače« niso prišli na oder. Isto poskuša napraviti tudi z »Div-

jim lovcom«. Slaba odlika znanj.
Preveč pristaška se mi zdi, tudi sodba tor. J. B. o soboški knjižničarki. Sam že pot let zahajam tja po knjige in jo poznam le kot prijazno in ustrežljivo tovarnico — za resnega obiskovalca.
Res, da takih znanih iger, kakor si jih tor. J. B. želi, ni. A vsak poseže po tistih, ki so. Vem — vsak mi bo to potrdil — da tisti, ki hoče biti režiser na vaškem odru, mora biti najprej sam kos. Če se pa ne čuti zmognega, naj pa se mirne duše umakne tistim, ki bodo sposobni, da ne bodo kakor profeti v puščavi — z velikim glasom klicali, a nifer-sar doseglji, temveč, da bodo smele in pogumno izvržili nalogo. In takih nam ne manjka.
Jožef Casar, Bogojina

Nas svetovalec

Dr. Franc Zibrik
O NAJPOGOSTEJSIH NALEZLJIVIH BOLEZNIH V POLETNIH IN JESENSKIH MESECIH

Najvočkrat si je kriv človek sam, da zboli!
»Kako je to mogoče?« bo kdo zmajal z glavo. In vendar je tako. Nalezljive bolezni povzročajo silno drobne — prostim očem nevidne — bolezenske klice, ki so tako majhne, da jih vidimo šele, ko jih več sto ali celo tisočkrat povečamo. (Za to nam služi naprava, ki jo imenujemo mikroskop.) Te drobnoživke, kot jih tudi imenujemo, rabijo za svoj obstoj — kot vsa ostala živa bitja — hrano. To si poiščejo velikokrat v človekovem telesu. V telo si jih človek, bodoči bolnik, zanese sam z okuženimi rokami, s slabo pripravljeno ali okuženo hrano, sadjem, vodo in ostalimi okuženimi pijanci.

Od kod se vse te reči okužijo s povzročitelji nalezljivih bolezni?
Bolnik in kronični kliconosec izločata s svojimi iztrebki (blatom in vodo) omenjene klice. Če si iz nemarnosti, nevednosti ali kakorkoli že ne umijeta rok po potrebi, kaj lahko zaneseja klice na različna živila in pijače, s katerimi imata opravka: pri rokovanju na roke drugega človeka in tako dalje. Veliko vlogo imajo pri prenosu dostikrat muhe in drugi mrčes. Saj ravno v poletnih in jesenskih mesecih je mrčesa obilno vsepovsod; najraje se zadržuje na gnoju, različnih odpadkih, živilih, okoli človeka in živali — tako da, če le pomislimo, kaj vse taka živalca obleze, nam prenos po njenih nožicah postane lahko razumljiv.

Kaj se dogaja v organizmu, v katerem so se naselile bolezenske klice?
Ko pridejo povzročiteljice bolezni v človekovo telo, v katerem najdejo ugodne življenjske pogoje za svoj obstoj, se v njem začno ploditi. Ene se naselijo na črevesnih sluznicah (griža, tifus, otroška driska, zastrupljenje s hrano), druge napadajo jetrne celice (pri nalezljivem vnetju jeter — žutici), tretje se naselijo v prsih (mumps) itd. Pri svojem razdiralnem delu, ki se nam navzven kaže v različni bolezenski sliki, po domače: boleznih — izločajo te bolezenske klice različne »strupe« nazvane »toksine«, ki zastrupljajo več ali manj vse organe v telesu. Telo se seveda skuša obraniti teh strašnih vsiljivcev, ki mu ogrožajo obstoj. Prične se borba na življenje in smrt. Če zmaga telo, bolnik ozdravi — v nasprotnem slučaju, ko ne uspe zavrti njihovega razvoja, podleže: bolezen se konča s smrtjo za človeka.

Kako pomagamo bolniku?
Z mirovanjem, s primernimi zdravili in odgovarjajočo prehrano (dieta) skušamo oslabiti ali uničiti bolezenske klice v telesu ter na ta način podpremo oboleni organizem, da si z lastnimi silami dokončno opomore. Ta borba telesa in zdravlja s povzročitelji obolenja je več ali manj dramatična: bolezen je temu primerno zavzela milejše ali hujše oblike in temu primerno traja tudi okrevanje različno dolgo. Seveda skušamo uničiti bolezenske povzročitelje že tudi izven telesa: sproti razkužujemo bolnikove iztrebke — kot najnevarnejši vir infekcije — borimo se proti muham, propagiramo osebno čistočo itd.
Lažje je preprečiti kot zdraviti!
Ta preprosta resnica še zmeraj drži vsem modernim načinom zdravljenja in najsodobnejšim zdravilom navkljub. »Profilaksa«, kot se temu reče s tujko, je seveda tudi cenejša in za človeka popolnoma nenevarna, medtem ko je po drugi strani izid obolenja še čisto dvomljiv. Obolenost skušamo preprečiti z različnimi cepivi, s poučevanjem ljudi, z zdravstveno propagando, z izoliranjem obolenih v bolnici in končno je že samo zdravljenje bolnika do neke mere taka profilaksa.

PONOVA ZMAGA NOVOMEŠČANOV

Prvenstvo Ljudske milice v plavanju preteklo nedeljo je bilo edino plavalno tekmovalje v Murski Soboti v letošnji sezoni. Na prvenstvu so tekmovali miličniki iz vseh osmih okrajev Slovenije. Razen številnih gledalcev, ki so se tega dne zbrali na robu soboškega bazena, so tekmovalni prisostvovali tudi državni podsekretar za notranje zadeve Janez Japelj, general-major Ivan Lokošek-Jan, predstavnik Sekretariata za notranje zadeve tov. Julij Kutin in zastopniki vseh okrajev Slovenije.

Prvenstvo je otvoril načelnik ONZ Murska Sobota tov. Henrik Ribič. Ekipe Novega mesta je ponovila svoj lanski podvig in spet zmagala pred ekipama Ljubljane in Nove Gorice, ki si zaradi enakega števila točk delita drugo in tretje mesto. Organizacija prvenstva je bila nad vse vzorna.

Na nedeljskem prvenstvu so najprej startali plavalci na 100 metrov prosto. V tej disciplini je z velikim naskokom zmagal Novomeščan Mrazek, za njim pa sta prišla na cilj Dragozet iz Celja. Ta začetni uspeh je postavil novomeško ekipo na prvo mesto, kar pa se je med prvenstvom še spreminjalo.

Naslednja disciplina — 100 metrov prsno — je pripadala ljubljanski ekipi, saj je tu pridobila precej točk. Zmagal je Ljubljane Harej, njemu pa sta sledila Mrak iz Nove Gorice in Drvar iz Ljubljane. Precej visoko mesto na lestvici je pri tej disciplini zasedel domačin Gornik, ki se je med šestnajstimi udeleženci plasiral na sedmo mesto.

Rezultati:
Harej Ljubljana 1:45,6
Mrak Nova Gorica 1:44,8
Drvar Ljubljana 1:46,4

Precej ostre so bile borbe na 66,66 metrov hrbtno, vendar domačini v tej disciplini prav

tako niso dosegli posebnih uspehov. Pri skupnem plasmaju je domačim škodovalo še to, da je bil eden izmed tekmovalcev diskvalificiran.

Rezultati:
Koren Novo mesto 1:10,8
Milošević Koper 1:11,9
Brataševac N. Gorica 1:14,4

Nedvomno je bila najzanimivejša disciplina plavanje na 55 metrov v obleki. Čeprav je ta disciplina izredno naporna, so

Se nekaj zamahov do cilja

milčniki dosegli precej dobre čase. Zmagal je Novogoričan Jeklin, le malo slabši čas od njega pa sta dosegla Mariborčan Brus in Jože Prosinečki iz Novega mesta.

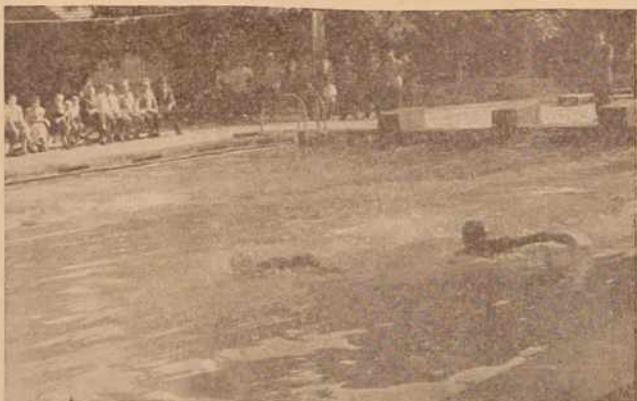
Rezultati:
Jeklin 52,1
Brus 52,5
Prosinečki 55,8

V štafeti 4 x 55 metrov si je ekipa Novega mesta v sestavi Mrazek, Prosinečki, Dragozet in Koren priborila precejšen naskok, kar ji je zadostovalo za osvojitve prvega mesta v ekipnem plasmaju. Murskosoboška ekipa se je tudi v tej disciplini morala zadovoljiti z zadnjim mestom.

Rezultati:
Novo mesto 1:57,4
Maribor 1:44,6
Koper 1:44,7
Ljubljana 1:49,2
Nova Gorica 1:52,1

V ekipnem plasmaju je nadmočno zmagala ekipa iz Novega mesta, s 124 točkami, ekipe Ljubljane in Gorice pa si s 104 točkami delita drugo in tretje mesto. Razvrstitev ostalih ekip je taka: Maribor, Koper, Celje, Kranj, Murska Sobota.

Organizator tekmovalja —

Prizor z republiškega plavalnega prvenstva miličnikov

RIM 1960

OLIMPIJSKA BAKLA UGAŠA

25. avgusta je točno ob 17.54 zagorel na rimskem stadionu olimpijski ogenj, ki so ga prinesli s starogrške Olimpije. Otvoritvenim svečanostim je prisostvovalo nad 100.000 gledalcev in pred njimi je v slavnostnem defileju sodelovalo 4.000 športnikov iz 85 držav. Olimpijske igre je otvoril predsednik italijanske republike Gronchi.

Po nekaj prijateljskih srečanjih so začela iz Rima prihajati takoj v začetku poročila o uradnih srečanjih. Košarkarji so bili v prve boje precej razočarani, saj jih je zreb urvrstil v skupino skupno z močnimi ekipami Francije, Bolgarije in CSR. Kljub temu pa so bile prve vesti zelo ugodne, saj so premagali s pet točk razlike močno bolgarsko ekipo.

Naši plavalci so že prve dni dosegli zelo slabe čase. Koemur je odpadel že v predtekmovalju, bolj prijetno pa je presenečilo Perišić, ki se je v disciplini 200 metrov uvrstil v polfinale.

Waterpolisti so začeli zelo dobro. V prvi tekmi so premagali ekipo Nizozemske z rezultatom 2:1, v drugi pa so s 7:1 premagali Južno Afriko. Košarkarji so tudi v drugi tekmi ponovili uspeh in zmagali nad Francijo z eno točko razlike, nogometaši pa so v prvem srečanju z lahkoto opravili z reprezentanco ZAR. V tretji tekmi so naši košarkarji končno klonili proti CSR in tako so bili upi za uvrstitev v polfinale precej zmanjšani. Tu pa so jim pomagali Francozi, ki so premagali Bolgare in so s to zmago odklonili vrata v polfinale.

V zadnji izbirni tekmi so waterpolisti premagali Avstralijo in so jih tako čakala težja srečanja v finalu. Peti dan olimpijskih iger je prinesel izreden uspeh našim košarkarjem, posebno pa še Žirovniku, ki je na cestni dirki zasedel sedmo mesto. Atleti so začeli slabo in z enakim pridevom lahko označimo tudi njihov konec. Tudi plavalci so se morali posloviti od nadaljnjih borb za kolajne. Šele sedmi dan je našim tekmovalcem prinesel prvo kolajno. Beografi študent Branko Martinović je v lahki kategoriji rokoborskega turnirja v grško-rimskem slogu v finalu izubil z Rusom Koridzejem in tako osvojil srebrno kolajno.

Pot nogometašev do finala je bila precej lahka. Premagali so z visokim rezultatom Turčijo, z Bolgarijo

Prijateljska nogometna tekma
SOBOTA : JEDINSTVO (Čakovce) 4:1 (2:0)

ZMAGA ŠALOVČANOV

V soboto je šalovski TVD Partizan sprejel v goste odbojgarsko ekipo iz Moščancev. Tudi v povratnem srečanju je domačinom uspelo premagati Moščančane z rezultatom 3:1. Prvi sadovi marljive vadbe Šalovčanov se že kažejo tudi v rezultatih.

pa so nestrčno razmizirali, vendar jim je tudi to zaradi boljše razlike v golih zadostov, za vstop v polfinale. Tu jih je čakala prva tekma z Italijani, s katerimi so kljub dveh podliskom ostali v rezultatu izenačeni. Tako je moral zmagovalca, ki bo igral v finalu, odločiti zreb, pri čemer je Jugoslavija imela več sreče. Naši waterpolisti so v začetku finalnega tekmovalja zaigrali dobro, toda slaba igra s SZ in pristranski španski sodnik sta jih spravila s poti do olimpijskih kolajin. Košarkarji so v finalu izgubili prvo srečanje z ekipo ZDA, naslednjega dne pa s SZ. V zadnji tekmi so premagali Urugvaj in so si tako priborili zelo visok plasman na olimpijskih igrah.

ODMEVI Z DIRKE „PO POMURJU“

Ze v prejšnji številki smo poročali o naporni kolesarski dirki »Po Pomurju«, kjer so domači kolesarji »Prekmurja« zaradi okvar, ki so jih spremljale od starta do cilja, pristali na tretjem mestu.

Kolesarski klub »Prekmurje« se je pri organizaciji dirke precej potrudil, razen tega pa mu je uspelo pridobiti nekatere organizacije, ki so na ciljnih velik pomagale. Tako je SZDL Radgona lepo organizirala sprejem kolesarjev, razen tega pa je nagradila tri najboljše tekmovalce.

TVD Partizan na Cankovi je poskrbel za še lepši sprejem in prav tako nagradil kolesarje, ki so prvi pripeljali sko-

zi Cankovo. Etapni cilj pri Gradu je bil prav tako pod pokroviteljstvom SZDL Grad, razen tega pa je predsednik te organizacije izročil trem najboljšim vozačem nagrade.

Naša slika prikazuje kolesarje kmalu po začetku druge etape v Veržuju, ko je skupina še strnjena in upanje na najboljša mesta izenačeno.

Foto: GAJSEK

RADIJSKI PROGRAM

RADIOTELEVIZIJA - LJUBLJANA

od 11. do 18. septembra

Nedelja

8.00 Mladinska radijska igra — Stoicescu-Zeljencov: Zaklad v gradcu; 8.45 RTV Ljubljana v gostih v Tovarni emulirani posode v Celju; 9.00 Sadržajo: Zlata Ograjec, Miro Brajnik, Ludka Koržak, Jelka Cvetežar, Marijana Deržaj, Jelka Cvetežar; Simfonični in Zabavni orkester RTV Ljubljana; 9.45 Petar Dumitrić: Siva za godalni orkester; 10.00 Se pomnite, tovariši... Franc Sušteršič: Iranova zadnja pot; 10.30 Iz rokabilnega ustvarjanja skladatelja Rada Smonitija; 11.00 Igramo za vas; 11.30 Zvone Kržišnik; Hvarski: zapiski (reportaža); 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I; 13.30 Za našo vas; 13.45 Koncert pri vas doma; 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II; 15.30 Pol ure zabavnih zvokov; 16.00 Melodije za vas; 16.45 Trio Slavka Avenčič; 17.00 Sport in glasba; 20.05 Nedeljski razgovor; 21.00 Sportna poročila; 21.10 Trije glasbeni jubileji; 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku; 23.10 Kaktaji pred polnočjo; 23.50 Prijeten počitek!

Ponedeljek

8.05 Poje Doris Day; 8.20 Za otroke al Lojze Kržakar: Slovo od pitinice (pesni za otroke); 9.00 Odmevi z letošnje mladinske pevске revije; 9.00 Zvočni mozaike; 10.30 Za ljubitelje sodobnih popevk in ritmov; 11.00 Dva dvošpeta iz Mascagnijeve opere Cavalleria rusticana; 11.15 Naš podlistek — Truman Capote: Miriam — I; 11.35 Za barfo in kitaro; 12.09 Slovenska narodna pesni; 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Jana Pintar: Vpliv časa trgate na kakovost vina; 12.25 Zabavni opoldanski spored.

13.50 Zvoki izpod Romanije; 14.00 Gioacchino Rossini—Ottorino Respighi: Fantasična prodajalna; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Pesmi Radovana Gobca; 16.00 Naši popotniki na tujem — Vladimir Cvetoč: Ogledali smo si Oslo in njegove vzgojne ustanove; 16.20 Francoska pevka Mado Robin z zabavnim sporedom; 16.40 Klavirske skladbe Pavla Merkúja; 17.10 Soferje mna poti; 18.00 Operne melodije; 18.40 Kulturni glasbo; 20.00 Trikrat deset; 20.30 Simfonični koncert; 22.15 Iz naših studiov; 23.10 Sarah Vaughan in Billy Eckstine pojeta najbolj uspešne skladbe Irvinga Berlin; 23.55 Prijeten počitek!

Torek

8.05 Gustave Charpentier: Vtisi iz Italije; 8.40 Mahajni zabavni ansambli; 8.55 Radijska šola za srednje stopnjo — Tone Seliskar: Posadka brez ladje; 9.25 Poje ženski vokalni kvartet; 9.45 Gerald Finzi; 5 bagatel za klarinet; 10.10 Radi bi vas zabavali; 11.30 Slavko Mihelič: Fantazija za klavir in godalni orkester — Marijan Liporšek: Druga suita za godala; 12.00 Zadovoljni Kranjci vam igrajo; 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Jaka Ferjan: Pridobimo pomlad naj bo veliko pujskove; 12.25 Pet pevčev — pet popevk; 12.50 Pisani zvoki z Dravškega polja; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Slovenski operni pevci v znanih operah; 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — Vitezci so prepevali; 14.35 Zabaval vas bo pianist Pierre Dorsey s svojim triom; 15.40 I. jugoslovanski folklorni festival v Kopršini Ansambl Lado iz Zagreba; 16.00 List iz domače književnosti — S. Djinić: Kamnosek; 17.10 Razgovor z volivci; 17.20 Bojan Adamovič: Naše ljubljeno mesto; 18.00 Zanimivosti iz znanosti

Sreda

8.05 Ženski in moški zbor DPD »Svoboda« Hrastnik p. v. Viktorja Majorčiča; 8.30 Zvočni kalejdoskop; 9.00 Zabavna glasba na tekočem traku; 10.10 Ansamblski in zborovski operni prizori; 11.00 V ritmu današnjih dni; 11.30 Družina in dom; 11.40 Pavel Sivic: Divertimento za klavir in orkester; 12.00 Kvartet Milana Stanteta; 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Janez Habič: Strojna molza; 12.25 Hammond orgle v ritmu; 12.40 Otroci pozdravljajo; 13.30 Sergej Rahmaninov: Preludij; 13.50 Zabavni orkester bolgarskega radia p. v. Emila Georgijeva; 14.05 Radijska šola za srednje stopnjo — Tone Seliskar: Posadka brez ladje (ponovitev); 14.35 C. M. Weber: Koncert za klarinet in orkester št. 2 v Es-duru; 15.40 Melodije starega Dunaja; 16.00 Novost na knjižni polici; 16.20 Koncert po željah; 17.10 Deset minut iz naše beleznice; 17.20 Parada plošč; 18.00 Kulturna kronika; 18.20 Slovenski samospevi; 20.00 Giacomo Puccini: Kvintetom Jožeta Kampeca; 22.50-23.55 Glasba z Elizejskega poljana; 23.55 Prijeten počitek!

Četrtek

8.05 J. Brahms: Madžarski plesi; 8.25 Naši glasbeni uspehi v preteklem

šolskem letu; 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — Vitezci so prepevali (ponovitev); 9.25 Europa express; 10.10 Od melodije do melodije; 11.30 Oddaja za cehibane alPetiška; Tri zgodbe; b) Glasbena slikanica; 12.00 Pihalni orkester LM p. v. Rudolfa Starčiča igra potpuri iz Leharove opere Vesele vdova; 12.15 Melodije raznih dežel; 22.15 Za mlade plesalce; 22.40 Jazz!

Petek

8.05 Dve operni uverturi; 8.30 Od tu in tam; 9.00 Nedeljski razgovor (ponovitev); 9.55 Segava klavirata; 10.10 Felix Mendelssohn: Pesmi brez besedi; 10.40 Ponevke se vrstijo; 11.00 Trio Edvarda Goršiča iz Celja; 11.15 Naš podlistek — Truman Capote: Miriam — II.; 11.35 Uroš Krek: Simfonija; 12.00 »Dobra volja je najboljša; 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Rihsar: Vtisi čebelarja s poti po Franciji — II. del; 12.25 S sončnega juga; 12.40 Domači napravi izpod zelenega Pohorja; 13.30 Melodije po vašem okusu; 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Jana

Milčinski; Pravljica o povodnem možu; 14.35 Poje basist Boris Hristov; 15.40 Komorni zbor RTV Ljubljana; 16.00 Humoreska tega tedna — Sean O'Faolain: Zvesto prijateljstvo; 16.20 P. I. Cajkovski: Iz »letnih časov«; 16.40 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe; 17.10 Razgovor z volivci; 17.20 Popoldanski koncert; 18.00 Napevi iz Latinske Amerike; 18.15 Veseli hrubovci gostujejo...; 18.30 Iz naših kolektivov; 20.00 Popevke iz Sovjetske zveze; 20.15 Tedenski znanjopolitični pregled; 20.30 Balet skozi stoletja — XII. oddaja; 21.15 Oddaja o morju in pomorskih; 22.15 Combo in big band; 23.10 Intermezzo z godali; 23.20 Pojte z nami (Posebna oddaja Radia BBC); 23.50 Prijeten počitek!

Sobota

8.05 Pevec Frank Sinatra; 8.20 Skladbo Vilka Ukmarja in L. M. Škerjanca; 8.40 Partizanske pesmi bratskih narodov; 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — Jana Milčinski;

Pravljica o povodnem možu (ponovitev); 9.25 Od valčka do sambe; 10.10 Za vsakogar nekaj; 11.30 Pionirski tednik; 11.50 Deset minut z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana; 12.00 Trio iz doline — pojeta Dario in Darko; 12.15 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrtna saditve v jeseni; 12.25 Zabavni opoldanski spored; 12.45 Erno Dohnanyi: Simfonične minute; 13.50 Skozi vas... narodne in domače viže; 13.50 Od arije do arije; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Blaž Arnič: Pesem planin, simfonična posnitev; 16.00 Na platnu smo videli; 16.20 Z melodijami čez kontinente; 17.10 Parada plošč; 18.00 Poje mešani zbor France Prešeren iz Kranja p. v. Petra Liparja; 18.20 Godalni orkester Tuti Camarata in Sest trobent; 18.45 Okno v svet; 20.40 »Poimo na Stajersko...«; 20.25 Sobotni mozaike al Parada popevk; b) Bajnist Eugenij Kuznjecov; c) Novi pesnetki zabavnega ansambla in zbora Tito Puente; 22.15 Oddaja za naše izseljence; 23.10 Zaplešimo še enkrat!

Pravljica o povodnem možu (ponovitev); 9.25 Od valčka do sambe; 10.10 Za vsakogar nekaj; 11.30 Pionirski tednik; 11.50 Deset minut z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana; 12.00 Trio iz doline — pojeta Dario in Darko; 12.15 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrtna saditve v jeseni; 12.25 Zabavni opoldanski spored; 12.45 Erno Dohnanyi: Simfonične minute; 13.50 Skozi vas... narodne in domače viže; 13.50 Od arije do arije; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Blaž Arnič: Pesem planin, simfonična posnitev; 16.00 Na platnu smo videli; 16.20 Z melodijami čez kontinente; 17.10 Parada plošč; 18.00 Poje mešani zbor France Prešeren iz Kranja p. v. Petra Liparja; 18.20 Godalni orkester Tuti Camarata in Sest trobent; 18.45 Okno v svet; 20.40 »Poimo na Stajersko...«; 20.25 Sobotni mozaike al Parada popevk; b) Bajnist Eugenij Kuznjecov; c) Novi pesnetki zabavnega ansambla in zbora Tito Puente; 22.15 Oddaja za naše izseljence; 23.10 Zaplešimo še enkrat!

Pravljica o povodnem možu (ponovitev); 9.25 Od valčka do sambe; 10.10 Za vsakogar nekaj; 11.30 Pionirski tednik; 11.50 Deset minut z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana; 12.00 Trio iz doline — pojeta Dario in Darko; 12.15 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrtna saditve v jeseni; 12.25 Zabavni opoldanski spored; 12.45 Erno Dohnanyi: Simfonične minute; 13.50 Skozi vas... narodne in domače viže; 13.50 Od arije do arije; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Blaž Arnič: Pesem planin, simfonična posnitev; 16.00 Na platnu smo videli; 16.20 Z melodijami čez kontinente; 17.10 Parada plošč; 18.00 Poje mešani zbor France Prešeren iz Kranja p. v. Petra Liparja; 18.20 Godalni orkester Tuti Camarata in Sest trobent; 18.45 Okno v svet; 20.40 »Poimo na Stajersko...«; 20.25 Sobotni mozaike al Parada popevk; b) Bajnist Eugenij Kuznjecov; c) Novi pesnetki zabavnega ansambla in zbora Tito Puente; 22.15 Oddaja za naše izseljence; 23.10 Zaplešimo še enkrat!

Pravljica o povodnem možu (ponovitev); 9.25 Od valčka do sambe; 10.10 Za vsakogar nekaj; 11.30 Pionirski tednik; 11.50 Deset minut z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana; 12.00 Trio iz doline — pojeta Dario in Darko; 12.15 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrtna saditve v jeseni; 12.25 Zabavni opoldanski spored; 12.45 Erno Dohnanyi: Simfonične minute; 13.50 Skozi vas... narodne in domače viže; 13.50 Od arije do arije; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Blaž Arnič: Pesem planin, simfonična posnitev; 16.00 Na platnu smo videli; 16.20 Z melodijami čez kontinente; 17.10 Parada plošč; 18.00 Poje mešani zbor France Prešeren iz Kranja p. v. Petra Liparja; 18.20 Godalni orkester Tuti Camarata in Sest trobent; 18.45 Okno v svet; 20.40 »Poimo na Stajersko...«; 20.25 Sobotni mozaike al Parada popevk; b) Bajnist Eugenij Kuznjecov; c) Novi pesnetki zabavnega ansambla in zbora Tito Puente; 22.15 Oddaja za naše izseljence; 23.10 Zaplešimo še enkrat!

Jedenski KOLENDAR

Petek, 9. sept. — Peter Sobota, 10. sept. — Nikolaj Nedelja, 11. sept. — Milan Ponedeljek, 12. sept. — Silva Torek, 13. sept. — Filip Sreda, 14. sept. — Zdenko Četrtek, 15. sept. — Nikoden

DAROVALCI KRVI NA TRANSFUZIJSKI POSTAJI MURSKA SOBOTA

19. AVG. DO 3. SEPT. 1960

Marija Verč — tretjič, Koloman Žilavec — osmič, Terezija Legenič — desetič, Feliks Golenko — vsi iz Murske Soboti, Anton Režonja — desetič, Janez Sočič — šestič, Oiga Mataj — drugič, Ana Kar, vsi iz bolnišnice, Klara Režonja — drugič iz Renkovec, Koloman Kuplen — osmič iz Prosečke vasi, Cecilija Zitek — petič iz Rakičana, Ana Bertalan — četrtič iz Krajine, Janez Norčič, Ludvik Gergorc, Ludvik Abraham, Jožef Horvat, Franc Semenič, Franc Braatkovič, Jožef Lazar, Lavčak Sever, Ana Golinski, Ivan Peropad, vsi iz »Panonije« Murska Sobota.

Ludvik Sukar — drugič, iz Bodonca, Ivanka Prešeren — drugič, iz Murske Soboti, Regina Erjavc — četrtič, iz Beltince, Gizela Kučan — tretjič, iz Salamenec, Emilija Tešič — petič, iz Rakičana, Terezija Berke — četrtič, Goza Berke — tretjič, iz Vanoč, Kristina Forjančič, Frančiška Forjančič, Alojzija Kikec, Marijeta Flisar, Ludvik Markoč, Janez Fuja, Franc Hari, Janez Ficko, vsi iz Motovilca.

V imenu bolnikov se vsem darovalcem krvi najlepše zahvaljuje Transfuzijska postaja Murska Sobota.

Mali OGLASI

HISO z gospodarskim poslopijem in 3 ha zemlje v Radovcih, ugodno prodam tudi na obroke, Ana Kerrec, Radovci št. 90, p. Grad.

M-967

OLIMPIO model 1952, ugodno prodam, Gorica 44, Prekmurje.

M-968

SPREJMEM VAJENCA za avtomobilno stroko. Nastop možen takoj. Jože Košar, avtomobilnik, Hrastje-Mota, p. Sl. Radenci.

M-969

RADIOELEVIKATOR po ugodni ceni prodam. Naslov v upravi lista.

M-970

HISO z gospodarskim poslopijem in 2 ha zemlje, tudi po komadu, prodam, Matjaševci 61, p. Kuzma.

M-971

POSTREZNIČO za dopoldanske ure najnu isčem. Grimsič, Trubarjev drevored 21, Murska Sobota.

M-972

10 AZ PANJEV s čebelami vred, ugodno prodam. Panji novi, družine v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Jože Grečič, Cankova 47, p. Cankova.

M-973

NOVO HISO z gospodarskim poslopijem blizu avtobusne postaje, zemlja po želji od 2 do 4 ha, delno z živim in mrtvim inventarjem ter nekaj letošnjega pridelka, takoj vseljivo, ugodno prodam. Grabonaš 17, p. Videm ob Ščavnici.

M-974

PISALNI STROJ manjšega formata s kovčkom kupim. Števek Sobčan, Crenšovci — Polana 94.

M-975

MOPEd v dobrem stanju, ugodno prodam. Brumec, Tomšičeva 3, M. Sobota.

M-976

KOŠNJO OTAVE v Sebeborcih, ugodno prodam, Marija Sukič, Otovna Zupančiča št. 2, M. Sobota.

M-977

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

Ob priliki zrebanja na Lovski veselici v Murski Soboti so bile izzrebanne naslednje številke:

151, 805, 369, 769, 651, 107, 150, 765, 672, 541, 694, 751, 785, 454, 158, 542, 194, 265.

Dobitke dvignite najkasneje do 16. septembra 1960 na »Perutnini« v Murski Soboti.

D-988

UPRAVNI ODBOR PODJETJA »SMREKA« V M. SOBOTI

razpisuje delovno mesto:

1. **BLAGAJNIKA-CARKE**
2. **ENO STIPENDIJO za lesno-industrij, tehnika**

Poleg blagajniških poslov je predvidena tudi administracija. Kandidati naj vložijo pisemne prošnje z navedbo strokovne izobrazbe in prakse.

Za stipendijo imajo prednost absolventi višjih letnikov. Stipendija bo dodeljena za čas, ki je po predpisih določen za dokončanje študija, v višini, določeni s predpisi.

Predložiti je treba:

1. **potrdilo o premoženjskem stanju**
2. **potrdilo o prejemanju otroških doklad in**
3. **dokaz o doslej opravljenih izpitih.**

UPRAVNI ODBOR KMETIJSKE ZADRUGE z o. j. MURSKA SOBOTA

razpisuje delovno mesto:

1. **SEKRETARJA-KE**
2. **DELAVCA PRI ZIVINOREJI**

Pogoji: Pod točko 1. končana ekonomska srednja šola in vsaj pet let prakse v poslu. Pod točko 2. več let prakse delavca pri živinoreji.

Plača po tarifnem pravilniku ali po dogovoru.

Prošnje je treba vložiti najpozneje do 15. septembra 1960.

KMETIJSKA ZADRUGA z o. j. V GORNJIH PETROVCIH

razpisuje

2 **STIPENDIJI**

za šolanje na Ekonomski srednji šoli v Murski Soboti

Prošnje z življenjepisom, potrdilom o premoženjskem stanju in dosedanjem uspehu o šoli pošljite do 20. septembra 1960 na Kmetijsko zadrugo z o. j. Gornji Petrovci.

KMETIJSKA ZADRUGA z o. j. IVANJCI

razpisuje delovno mesto:

RACUNOVODJE

Pogoji: **Potrebna strokovna izobrazba in večletna praksa v združnem knjigovodstvu.**

Plača po tarifnem pravilniku.

Prošnje pošljite na upravo zadruge do 20. sept. 1960.

KMETIJSKO GOSPODARSTVO RAKICAN, p. M. SOBOTA

razpisuje delovno mesto:

KRAVARJA

na delovišču Petanji

Nastop službe 1. oktobra 1960. Plača po tarifnem pravilniku, družinsko stanovanje na razpolago. Prednost imajo delavci z družino, ker je možnost zaposlitve tudi družinskih članov.

Ponudbe poslati do 20. septembra 1960.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR MURSKA SOBOTA

proda na

JAVNI DRAŽBI

dne 16. septembra 1960

pri Juriju (Markočev mlin) p. Rogaševci vsakovrstne naprave. Začetek dražbe bo ob 9. uri. Ogljed naprav od 7. ure naprej.

ZAHVALA

Ob težki in nenadomestljivi izgubi našega dragega sina, brata, vnuka, strica

Štefana Glažarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izražali sožalje, nas tolažili in sočustvovali z nami ob njegovi tragični smrti. Posebno se zahvaljujemo tovarišicam VIII. traka Tov. perila »Mura«, Mizarstvu »Smreka«, sosedom, sorodnikom in prijateljem za darovane vence in cvetje, kakor tudi za ganljivo slovo, godbi in vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Murska Sobota, 7. septembra 1960

Zalujočiči: oče, mama, bratje, stara mama, sestra z možem, strici, tete, ter ostalo sorodstvo.

DELOVNI KOLEKTIV STROJNE PLETILNICE BELTINCI

razpisuje naslednja delovna mesta:

I. V upravi podjetja:

1. **glavnega računovodje**
2. **finančnega knjigovodje**
3. **blagovnega in materialnega knjigovodje**
4. **šefa proizvodnje**
5. **sekretarja podjetja**
6. **trgovskega polnika**

Pogoj: a) Ustrezna srednja strokovna izobrazba z daljšo prakso na enakem ali podobnem delovnem mestu; b) Nižja strokovna izobrazba z daljšo prakso na enakem ali podobnem delovnem mestu.

II. V proizvodnem obratu:

70 pletilj

52 šivilj

2 priktrojevalk

2 skladiščnikov

15 nekvalificiranih delavk za razna dela

Pogoj: pod 1. kvalificirana ali vsaj priučena pletilja pod 2. kvalificirana ali vsaj priučena šivilja pod 3. visokokvalificirana ali vsaj kvalificirana priktrojevalka z daljšo prakso pod 4. trgovski pomočnik ali delavec z daljšo prakso v skladišču tekstilnega blaga pod 5. starost od 18 do 22 let.

Nekvalificiranim delavkam, ki žele postati pletilje, bo omogočilo podjetje priučitev, vendar ne smejo biti mlajše od 18 in ne starejše od 22 let.

Nastop službe bo predvidoma v mesecu decembru.

Prijave sprejema samo Posredovalnica za delo ObLO Beltinci do 30. septembra 1960.

0-983

OBVESČAMO

vse cenjene odjemalce dosedanjega podjetja »VRBA« Murska Sobota, da se za vsa bodoča naročila obračajo na upravo Mizarskega podjetja »LEDAVA« Murska Sobota.

LJUDSKA UNIVERZA V MURSKI SOBOTI

oboešča

ose državljan, ki nimajo popolne osnovnošolske izobrazbe, da bo v tekoči sezoni organizirala tečaj nemškega jezika; v primeru, da bo dovolj prijavitelcev, pa tudi tečaje ostalih jezikov. Pisemne prijavnice sprejema Ljudska univerza v Murski Soboti.

KMETIJSKO GOSPODARSTVO RAKICAN, p. M. SOBOTA

razpisuje

2 **STIPENDIJI za študij agronomije**

Prošnje poslati do 20. septembra 1960.

0-990/a

OBRTNO PODJETJE »DIMNIKAR« LJUBLJANA

Tržaška cesta 24

sprejme več

VAJENCEV

Pogoji ugodni.

kratko in malo pomesti. To svojo humano dolžnost opravlja dostojanstveno in s trdno roko. Se kozarca ne drži tako trdno. Zelo pa se razveseli, ko sedem k njemu. Takrat se čuti polaskan in zelo se mu mudi, da bi pokazal svojo superiornost.

— Misliš, da bi ti darovali življenje, ko bi jim prišel v pest. Kožo bi ti odrl.

Vstopila je stara vaščanka in se globoko priklanjala. Stotnik je, je rekla, dober človek, gotovo ima tudi on otroke, naj ji torej dovoli, da pobere glavi svojih sinov, ki se valjata tam za hribom, da bi ju pokopala na vaškem pokopališču.

Vstal sem s stisnjenimi zobmi in odšel ven: skozi hlape od žganja mi možgani razbirajo navzočnost neke nedopovedljive groze. To, sem mislil pri sebi, to vendar ni ne vojna ne revolucija. To je nekakšna nesmiselna krvoločnost, nekakšno redko Martovo slavo.

(Nadaljevanje prihodujici)

Ljudmil Stojanov:

Martovo usmiljenje

Ljudmil Stojanov je napreden bolgarski književnik (r. 1888), ki pise od Oktobrske revolucije dalje revolucionarno prozo, poezijo, kritične sestavke, s katerimi se kot dolgoleten član Komunistične partije bori proti zahujanju in samovladi, proti osvajaletni vojni, mučnemu nedolžnih domojubov in krivici sploh. Zgleden primer takega pisanja je črtica Martovo usmiljenje, v kateri je samkožno opisano napeto ozračje v zasluženi deželi in nemoč posameznika v okoliščini, kjer okupator tepta najosnovnejše človekove pravice. Groza, ki navdaja pripovedovalca, daje slutiti, da se bo v njem zdaj, zdaj nekaj uprlo in ga prisililo, da bo poiskal somišljenike, ker bo lahko šele skupaj z njimi uspešno nastopil. S tem, da nam pove tisto, kar se mu je pravilo, kar je doživel, nas dušovno poveže s tpečniki, a tudi s seboj, in nas pripravlja na upor. — Pisatelj je bil takoj po vojni predsednik Društva pisateljev, a le za kratek čas; dogodki so se začeli zazvijati v smer, ki je pošten, napreden borec ni mogel odobravati.

Pripovedujejo, da v Ameriki usmrčujejo z električnim tokom. V Ameriki nisem bil in ostroumnost Yankejev me tudi ne preseneča.

Z električnim tokom? To mora biti pa kratkočasna in prijetna smrt.

Močan udarec v možganih, sunkoviti krči v vseh sklepih, ledeni mravljinci v kosteh, naposled vrtničasto pogrezanje v iskrene koncentrične kroge — in tihota, globlja od tiste, ki vlada v medplanetarnem prostoru.

Bo že tako — prijetna, nepričakovana smrt.

Verjetno je tako — prijetna... smrt.

Ne, mi ubijamo preprosteje. Z nožem, z bodalom, s sekuro — ravno tako kakor naši jamski pradedje. Udarec v

hrbet in kosti pokajo, oči se obračajo, človek pada kot posekano drevo. Včasih so žrtve številnejše — deset, dvajset, trideset, petdeset. V takem primeru je postopek težji, toda ne neizvedljiv; vsi so zvezani in tako te člove

BENCIN V KOCKAH

Strokovnjaki Inštituta za gorivo Akademije znanosti Sovjetske zveze so se danes ukvarjali s problemom boljše skladiščenja tekočega goriva za eksplozivne motorje. Naposled so pred nedavnimi sporočili, da so našli rešitev za spravilo bencina zven znanih cestern in rezervoarjev za gorivo. Izdelali so namreč kocke iz plastične snovi, v katerih so stisnili pregrade kot v satju v bobnarjih. V teh pregradah je bencin, ki predstavlja 95% teže te kocke z zelo tankimi zidovi. Bencin v teh kockah je popolnoma zavaran pred izparavanjem in vplivom zunanje temperature, zato priporočajo ta način spravila goriva znanstvenim ekspedicijam in vozilom, ki opravljajo službo v težkih terenskih pogojih.

Ko pride trenutek, da je treba prebiti bencin iz plastičnih kock v rezervoar motorja, potem namestijo kocko v ročno stiskalnico, in iz nje odteče pod pritiskom ves bencin. Zanimivo je, da je moč uporabiti te bencinske kocke tudi kot gorivo, ker izgorava bencin v njih zelo izenačeno in pri vseh vremenskih pogojih, kar je zelo ugodno za turiste in ekspedicije.

AVTOMATIZACIJA

Trgovinska zbornica v Hongkongu objavlja, kot piše »Hongkong Times«, v svojem letnem poročilu, da je, spriče štednje v delovni sili, opravila avtomatizacijo svojega statističnega oddelka in kupila moderni računski stroj. Tako navaja poročilo med drugim na nekem mestu, da je to omogočilo odpuščanje sedmih računskih uradnikov, na drugem mestu pa dodaja, da je bilo potrebno zaposliti enajst uslužbenecov tehnične stroke zaradi rokovanja z novim avtomatskim strojem.

POVEČANJE CEN V AVSTRIJI

Ziviljenjski stroški v Avstriji naraščajo tudi letos. Za 1,9 do 2,5 odst. so se povečali izdatki za hrano, obleko in stanovanja — v primerjavi s julijem lanskega leta. Pomožni administrativni organ vlade — Paritetna komisija za cene in plače je odobrila med drugim povečanje cen nekaterih vrst gradbenega materiala od 5 do 6 odstotkov. Cene mesa na domačem tržišču so večje za 5 odst. cene jaje za 6 odstotkov, medtem ko cene sadja in zelenjave v pozni poletni sezoni padajo. Pričakujejo nadaljnje povečanje cen, ker so v letni priprave za povečanje železniških tarif in skupnem znesku 550 milijonov šilingov, dalje povečanje cen mleka za okrog 900 milijonov in cigaret za 200 milijonov šilingov, da bi se zmanjšali primanjkljaj v priložnem državnem proračunu.

VETER VRGEL ORLA V MORJE

Med nevihto, ki je pred nedavnimi besnela pri Novem Vinodolu, so ribiči iz neke ladje opazili, kako se neka velika ptica bori z morskimi valovi. Ko so ji prišli na pomoč in jo izvlekli na krov ladje, so videli, da je to orel z razprtimi krili. V premeru okrog 2 metrov. Ta »kralj« ptic, ki ga je veter vrgel v morje, končuje sedaj svoje »kraljevanje« v živalskem vrtu na Reki.

DR. ALBERT SCHWEITZER IN CIVILIZACIJA

Dr. Albert Schweitzer, ki v svoji bolnišnici v džungli Afrike pogosto sprejema obiske iz celoga sveta, je spregel pred nedavnimi nekva člana Evropskega sveta, ki mu je postavil tudi to vprašanje: »Kaj mislite o civilizaciji v Evropi? Po premisleku je nenehno odgovoril: »Sledja ni slaba, le uresničiti bi jo bilo treba.«

30 LET POSLUJE Z MESOM, A GA NE JE

Markiša Skovtjir, poslovodja poštne »Promina« v Kninu, že polnih 30 let »prokuj« z mesom; z izvrstno pečeno jagnjetino in svinjino na ražnju, ki jo mojstrski pripravlja in servira gostom. Vendar on od svojega rojstva še ni okusil mesa. Nema ga, kot tudi ne hrane, zabeljen z maslo. V gostilni, v kateri dela, točijo tudi sloviti prominjsko vino, vendar ga gostinski veteran Markiša niti ne pogleda. Trdijo, da je edini gostinski delavec — abstinent v Kninu.

OPOROKA NAVIJAČA

William Miller je bil v Pimmlingtonu (Anglija) je bil vse življenje fanatičen navijač na nogometnih tekmah. Pred nedavnimi je umrl v starosti 78 let. Z oporoko je izrazil svojo poslednjo željo: njegov pepel naj se zakopje na igrišču kluba, čigar član je bil, pod vrati.

OSLOVSKA VAS

Prebivalci vasi Kanjani, na obronkih Svajca, slovijo daleč naokrog kot dobri rejci oslov. Oslji jim služijo za prenos vode, raznih planinskih proizvodov, najpogosteje pa tudi kot »prevozno sredstvo« pri odhodu v bližnje mesto Drniš. Na porokah so pogosto na sporedu tudi ceremonije z osli, prirejujejo pa z njimi tudi dirke. Spričo tega v Kanjanjih zelo cenijo to žival. Kmetje sosednjih vasi imenujejo v Sali Kanjane oslovske vase. Kanjani pa se zaradi tega »prav nič« ne jezijo.

AVTORSKO PRAVO ZA CVETICE

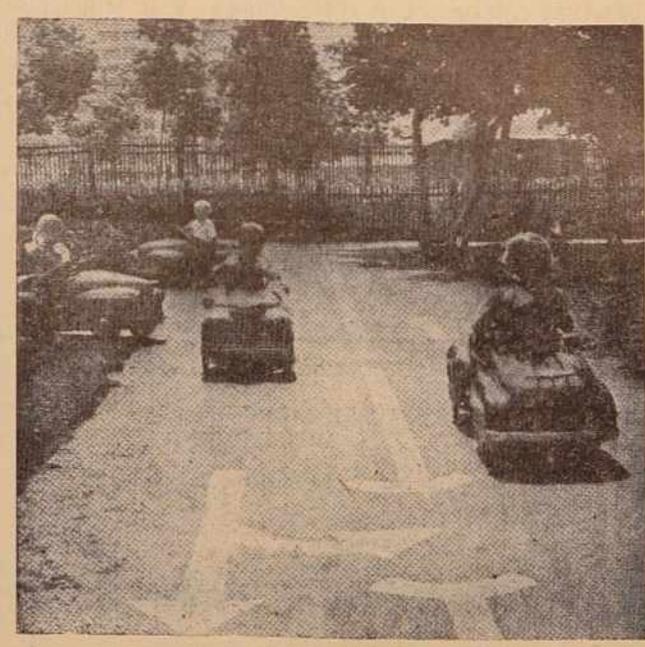
Neka britanska vladna komisija je predlagala, da bi kazalo v pribodno dati gojiteljem cvetja avtorsko pravico za novi cvet, ki ga bodo uspeli vzgojiti z križanjem znanih vrst. To dobičilo naj bi se nanašalo samo na sobno, okrasno cvetje, ki se, zaradi potrošnje, pojavlja v trgovini.

SMRT V GOZDU

Kosce Veselin Grujičić se je vračal pred dnevi s skupno koscev preko planine Murtonice domov v vas Draslič. Noč je bila temna in ni bilo mogoče videti poti pred seboj. Veselin je spriče tega sklenil spreminiti smer in prenočiti pri ženinem očetu. Kosci so kmalu opazili, da je Veselin zablodil. Na njihove glasne klice je enkrat odzvonil, nakar so zaslišali žvenket kosce. Pohiteli so v smeri krika, dolgo blodili po temnem gozdu in kamenju, vendar ga niso mogli najti. Nato so poklicali ljudi iz vasi, ki so prinesli svetilke. Po dvournem iskanju so našli Veselina mrtvega. Ko je sel po gozdu in ni videl ničesar pred seboj je Veselin prišel do stene, visoke 11 m, s katero je padel in dobil smrtne poškodbe.

POTUJOČA MESSNICA NA »BELJU«

Mesokombinat »Belje« je v Mečah uredil na nekem kamionu potujočo messnico. Montirali so tudi hladilnik in tako našli rešitev za preseljevanje »beljske« središnje mesne oddelkne beljskih kmetijskih uprav v tako imenovanim ritnem delu »Belja«. Takih uprav je šest, s preko 5.000 prebivalcev.

ZA ZABAVO IN POUK — V osrednjem parku kulture in oddiha »Maksim Gorkij« v Moskvi je tudi kotiček za najmlajše obiskovalce. Ti malčki so se odločili za automobile, ki jih večje upravljajo po asfaltnih poteh, na katerih so označeni prometni znaki. Otroci se na ta način ne samo zabavajo in kratkočasijo, temveč se tudi učijo prometnih predpisov.

Stoletni svetovni potnik prešel na berglah Albanijo

Za skoraj četrt stoletja živi v nekem samostanu blizu Kruševca Parle Cugalj, star 101 leto. Preden je postal menih, je bil znan v naši državi kot »svetovni potnik«, ker je v mladosti živel v vseh državah Evrope in Severne Amerike. Še danes staromu Pavlu ni videti, da je našel že enajsto desetletje svojega življenja. Odlično vidi in povsem dobro sliši. Giblje se dokaj dobro, tudi še danes, tudi po hribovitem terenu.

ZOOLOŠKI VRT ZA MIKROBE

V Georgetownu, v Ameriki, so odprli v neki trinadstropni hiši zoološki vrt za mikrobe. Zbirka mikrobov v Georgetownu je obsejna. Iz vseh mogočih držav, tudi iz Sovjetske zveze, so nabavili redke mikrobe. Nenevarne mikrobe, kot so povzročitelji tuberkuloze in tifusa, dobijo samo priznane institucije.

DRAGI FALSIFIKATI

V Avstriji so sedaj v obtoku mnogi ponarejeni srebrniki po 5 šilingov. Banka je izračunala, da stane izdelava teh falsifikatov najmanj 6,5 šilingov po kosu in se vračajo, kakor so postali ponarejevalci dobitniki...

NALOZEN KAMION V 40 M GLOBOKEM PREPADU

Šofer Stanko Djordjević je peljal pred dnevi s »Pionirjem«, naloženim z volnenim predvom, iz Leskovca preko Bacia v Beograd. Čeprav je prvi vozil po tej cesti, je peljal z veliko brzino. Na nekem ovinku pri vasi Majdev je izgubil oblast nad krmilom in kamion je strmoglavil v 40 m globok prepad. Pri udarcu v stene prepada se je novo vozilo spremenilo v kup železa, toda šofer in njegov spremljevalec nista dobila resnejših poškodb. Materialna škoda znaša preko 5 milijonov dinarjev. Ni se znano, zakaj je peljal šofer po daljši cesti, ne pa preko Niša in Kragujevca.

Borba proti vaškim žganjarjem v Franciji

Od leta 1946 do 1956 se je povečala v Franciji smrtnost zaradi akutnega in kroničnega alkoholizma dvanajstkrat. Leta 1956 so zabeležili 20.279 primerov smrti zaradi prekomernega uživanja alkohola. V tem številu niso zajeti smrtni primeri, povzročeni in pomenjeni nesrečah zaradi pijanosti. Francoska vlada računa, da bremeni alkoholizem državo letno za okrog 3 milijardami frankov. Toliko znašajo namreč zdravniški in bolniški stroški.

Navzlic temu pa uživa 3 milijone Francozov ugodnost, da v svojih žganjarjih pripravijo letno deset litrov žganja za svojo potrošnjo, za katero ne plačajo davka. Ta privilegij je star že več sto let in ves ta čas so zasebniki, kmetje, mali posestniki in sadjarji izdelovali znatno večje količine žganja, ga prodajali in izbegavali plačevanje trošarin in davka za alkohol. Zaman so vse vlade hotele narediti temu konec. Mendes-France, znani ljubitelj mleka, je sicer uspel, da je bil leta 1954 sprejet zakon proti izdelovanju žganja, vendar ta zakon ni prišel v praksi do veljave, ker so vsi politiki računali na teh 3 milijone volivcev. Sedaj je, pred razpustom, parlament s senatom izglasoval zakon, s katerim se ukinja privilegij izdelovanja žganja — vendar šele po smrti lastnika žganjarne. Med debato ni niti eden izmed poslancev in senatorjev vrnil alkoholikov, iznašajo pa so vrsto razlogov proti temu De Gaullovaemu zakonu, misleč pri tem, kaj bodo rekli njihovi volivci — žganjarji.

Zgodilo se je celo, da je neki poslanec desnice izjavil, da je vino »higienična pijača«, ki je pomagala francoskim četam, da so dobile Prvo svetovno vojno... drugi pa je re-

BOBEN ZAMENJUJE BRZOJAV

V portugalskih kolonijah Angola in Mozambique so oblasti sprejele ostre ukrepe proti črnskim bobnarjem, ker »širijo vzemirljive vestice. S pomočjo zvočnih signalov sprejemajo bobnarji in predajajo dalje vesti iz raznih strani Afrike, istočasno pa onemogočajo Portugalcem, da bi pred domačini skrili, kaj se dogaja drugje v drugih delih »Crnega kontinenta«.

Narodi srednje in južne Afrike že od nekdaj uporabljajo boben kot brzojav. V preteklem stoletju, za časa Prve etopsko-italijanske vojne, italijanski štab nikakor ni mogel razumeti, kako cesar Menelik točno ve za vsak premik italijanskih čet. Boben je mnogo pomagal leta 1896 sijajni zmagi Etiopcev v bitki pri Adui.

V mnogih oblasteh Afrike so črnci pred Evropejci zvedeli leta 1914 o propasti Titanika. Sporočili so: »Velika ladja belih ljudi se je potopila in mnogo bolec je utonilo!« To se je ponovilo tudi med Prvo svetovno vojno. Arheolog Britanskega muzeja R. Gaseidin, ki je bil v mestu Ibadu globoko v Nigeriji, je slišal, kako črnci preko bobnov sporočajo drugi drugam nekaj pomembnega, ker je bobnanje dolgo trajalo. Zvedel je, da so Nemci potopili neko veliko ameriško ladjo, vendar tega ni verjel. Tri dni pozneje je dobil službeno sporočilo o potopitvi Lusitanije.

Pivo kot sredstvo proti nespečnosti

Mnogi verujejo, da pivo redi, vendar statistika dokazuje, da je v tem pogledu mnogo manj učinkovito od vina. Medtem ko liter vina razvije 550 kalorij, jih daje liter navadnega namiznega vina 610. Če ga primerjamo z vinom, vsebuje pivo manjši odstotek alkohola, 3 do 4 odstotke, zato pa večjo količino hranljivih snovi, plinov, vitaminov, spriče česar ga priporočajo tistim, ki ne smejo piti vina. Pivo je zdravilno, spodbuja apetit in pospešuje prebavo, zlasti če ima kdo ledvični kamen.

Pivo je do neke mere tudi antiseptik, ker ovira razvoj bakterij v črevesju, zlasti kolibacilov. Mineralne sestavine, predvsem fosforne soli in vitamini, so tiste, zaradi katerih priporočajo pivo pri stanjih mrzlice, nosečnosti, dojenja, okrevanja itd. Priporočajo ga tudi starejšim ljudem. Tisti, ki trpijo zaradi nespečnosti, lahko uživajo pivo kot blago uspavalno sredstvo.

Žetev žita v gozdovih

Pekinški dnevnik »Žen min ži bao« je objavil pred dnevi uvodnik, v katerem je postavljena direktiva, da je treba v prihodnje zaradi povečanja kmetijske proizvodnje posejati tudi kitajske gozdove. Pred dvema leti je bilo v kitajski kmetijski politiki postavljeno kot absolutno posveto drugo pravilo — čim manj zasejati, čim več požeti. Toda že po prvem letu je prišlo do sprememb in pojavila se je nova in različna navodila. Od vsakega kmeta in vsakega državljanca LR Kitajske so zahtevali, — nasprotno od prvega — čim manj zasejati in čim več požeti. — Naj izkoristi siceršnji kotiček neobdelane zemlji za vzgajanje te ali one kulture.

Ta direktiva je bila dana približno še pred enim letom. A sedaj, na samem začetku letošnje setvene kampanje, je sledil še korak dalje, — za potrebe večje proizvodnje žitaric in hrane sploh. V prihodnje je treba obvezno zasejati tudi gozdove, in to ne samo gozdove, ki jih letos vzgajajo in sadijo, temveč tudi one stare, stoletne jelkove in hrastove gozdove, v katerih so do večerj samo pobirali želo ali zdravilna zelišča.

PETLETNI PLAN PRISELJEVANJA V AVSTRALIJU

Avstralska vlada je izdelala petletni plan priseljevanja z namenom, da bi se število tega kontinenta podvojilo, a tudi potrojilo. Kvota priseljevanja je povečana samo za leto 1960/61 od 125.000 na 131.000. V Avstralijo se je zadnja leta priselilo moških in žensk 30 raznih narodnosti. Letos jih je največ prišlo iz Finske — 13.100 oseb.

Džajšankar Prasad: NAGRADA

Južno od trdnjave, na bregu divjega potoka, je bila gosta goščava. Njeno tiho so motili danes udarci človeških korakov. Arunovi dotlej skruti ljudje so se zdaj prosto gibali. Namesto posekanih grmov se je pokazala pot. Mesto je bilo daleč. Tu, v slučajnem popotniku, ni zabajal nikoli v Madhulika je po kraljevem dovoljenju kralja goščavo za svojo njivo. Kdo naj bi videl v tem kaj sumnjivega?

V nekem gostem gaju sta se gledala Arun in Madhulika z očmi, ki so se svetile od sreče. Zmračilo se je. Jata ptic se je razpršila v svoja gnezda pred temi tujimi ljudmi, ki so jim zmotili mir gozda.

Arunove oči so se bleščale od zadovoljstva. Zadržal je zarki sonca, ki so se prebili skozi listje, so začeli poplesovati po Madhulikinem obrazu. Arun je rekel: »Potrp: še dvanajst ur in okronal te bom v Sravasti, prestolnici tega gnilega košalskega kraljevstva. Magadhiški upornik in izgnanec bo postal vladar neodvisne države, Madhulika!«

»Strašno, Arun! Moni se vrli v glavi, ko vidim tvojo drznost. Z vsega skupaj sto vojakov boš...«

»Napadel bom ob svitu, Madhulika!«

»Ali veruješ v svojo zmago?«

»Jasno. Prebij se to noč v svoji utici. Po jutrišnjem svitu bo tvoje prebivališče kraljevska palača.«

Madhulika je bila srečna, vendar ni bila čisto prepričana, ali si želi Arunovo zmago. Od časa do časa so jo obhajale skrbi in tedaj je zopet spraveval kot otrok. Arun je zmerom našel prepričljiv odgovor.

Nenadoma se je Arun zdrl in rekel: »Dobro, popolnoma se je zmračilo. Ti moraš oditi daleč, jaz pa moram pripraviti vse, kar je potrebno, za napad, do polnoči. Toraj, na svidenje ob svitu.«

Madhulika je vstala. Napotila se je proti svoji kolibici skozi vrstjem prekanu temo, ki se je tedajje bolj gostila.

Madhulikin arce je bilo polno teme, še bolj črne od tiste, ki je zavila težo, po kateri je stopala. Sladki občutek je izginil, na njegovem mestu pa je začel vrlet nemir. Noč je razpršila sanje. Predvsem je bila preplašena zaradi Aruna. Če se mu ne bo posrečilo, kaj potem? Nenadoma je je zopet obšla misel: Zakaj naj bi uspel njegov nalet? Zakaj naj bi trdnjava Sravasti padla v roke nekoga tujca? Magadh, stari sovražnik Košalov, o njegova zmaga! Kaj je že rekel košalski kralj? »Sinhmitrova hči!« Mar resnično hči Sinhmitra, ki je bil zopet Košal, počenja vse to? Ne, ne! »Madhulika, Madhulika! je nora vpila in temi, kakor da ponavlja očetov spomin, ki ga je slišalo njeno srce. Izgubila se je.

Manje so štiri ure, Madhulika pa še vedno ni prišla v svojo utico. Stenoja je opotekaje se kakor zmošana žena. Pred očmi so ji v temi izmenoma vstajale podobe očeta Sinhmitra in Aruna. Nenadoma se je pred njo zasvetila luč. Stala je sredi poti. Po poti je prihajala četa skoraj sto konjenikov, pred njimi pa neki vojak srednjih let. V levi roki je držal vajeti, v desni zakrivljen meč. Četa se je približevala zelo odločno. Madhulika na se sploh ni premaknila s sredine poti. Prvi jezdec je že bil blizu, a Madhulika se tudi zdaj ni umaknila. Jezdec je ustavil konja in vprašal: »Kdo si?« Odgovor ni dobil. Pristopil je drugi konjenik in ostro vprašal: »Kdo si ti, ženska? Takoj odgovori, pred tobaj je novinski košalke armade.«

Ženska je začela vzemirjeno vpije: »Zvežite me! Ubijte me! Strela sem strašen greh.«

Poveljnik se je zasmejal in rekel: »Blazna je.«

»Blazna! Ne, poveljnik, ko bi bila blazna, ne bi toliko trpela. Zvežite in odvedite me h kralju!«

»Kaj je? Jasno povejte!«

»Razbojniki bodo pred svitom osvojili trdnjavo Sravasti. Napadli bodo od potoka, z južne strani.«

Poveljnika je zaskrbelo. Presenečeno je vprašal: »O čem pa govoriš?«

»Govornik resnično, naglo ukrepite!«

Poveljnik je veličastno odšel, naj se tihno nanotijo k potoku, z drugimi pa se je odpravil v trdnjavo. Madhuliko so zvezali k nekemu konjeniku.

(Konec prihodnjik)